

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym:

W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.

Za odosłaniem do domu dopła-
ca się miesięcznie kop. 5.

Na prowincji i w Cesar-
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.

Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.

Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

KURIER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, nadto wychodzi
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej zrana do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej zrana do 1-ej po południu.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517.
W Łodzi kantor własny. Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz
garmontowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz kop. 20.

Nekrologia: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia za jeden wy-
raz po 2 kop. każdy raz, ogłosze-
nie minimum 20 kop.

Nadesłane: za jeden wiersz
garmontowy rs. 1.

Ogłoszenia do Kurjera przy-
jmuje także Kantor własny Ku-
rjera w Łodzi.

— Jutro, w kościele św. Jacka (po-dominikańskim) ku
uczczeniu Najśw. Imienia Jezus odprawiona będzie uroczy-
sta wotywa o godz. 10-ej zrana. Po nieszpórach zaś od-
będzie się sesja elekcyjna i obrachunkowa, istniejącego
przy tymże kościele arcybractwa Różańca św.

Również odprawione będą jutro nabożeństwa w kościo-
łach: św. Trójcy (po-trzynitarkim), św. Antoniego (po-re-
formackim) i w kaplicy przy szpitalu Dzieciątka Jezus.

— W kościele św. Anny (po-bernardyńskim) przy urzą-
dzonej przed ołtarzem Niepokalanego Poczęcia N. Panny
Marii żłobku, odśpiewane zostaną jutro koledy, którym to-
warzyszyć będzie chór miejscowy pod kierunkiem p. Stem-
browicza.

We wszystkich innych świątyniach również odśpiewane
będą koledy.

— W kościele św. Anny (po-bernardyńskim) jutro,
na nieszpórach wystawiony zostanie N. Sakrament w mon-
strancji, poczem odśpiewana będzie litanja o sercu N. Pan-
ny Marii przed wielkim ołtarzem, w końcu zebrani otrzy-
mają błogosławieństwo kapłańskie.

— Jutro, o godzinie 8½ zrana, w kościele N. Panny
Marii na Nowem-Mieście, odprawiona będzie w kaplicy
Matki Boskiej uroczysta wotywa.

— Jutro, o godzinie 9-ej zrana, w kościele Przemienie-
nia Pańskiego (po-kapucyńskim) przed ołtarzem N. Panny
Marii odprawiona będzie solenna wotywa.

— Jutro, o godz. 9½ zrana, w kaplicy Niepokalanego
Poczęcia N. Panny Marii w kościele archikatedralnym św.
Jana odprawiona będzie solenna wotywa na intencję człon-
ków bractwa archikonfraterni literackiej.

— W kościele Narodzenia N. Panny Marii na Lesznie
(po-karmelickim), jutro, o godz. 9-ej zrana, odbędzie się
przed ołtarzem św. Józefa, patrona kościoła powszechnego,
solenne wotywa.

— W dniu dzisiejszym, o godzinie 9-ej zrana, w kapli-
cy Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha
(po-paulińskim) odprawiona będzie ku Jej czci solenna wo-
tywa.

— W kościele Matki Boskiej Loretańskiej na Pradze
jutro, o g. 9½ zrana, odbędzie się przed wielkim ołtarzem

solenne wotywa na intencję członków bractwa Różańca
świętego.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Inspirowany z Berlina *Hamburgische Correspondent* podaje ważne objaśnienia do listu kanclerza
Capriwego, wystosowanego w d. 5-ym b. m. do
wschodnio-pruskiego związku rolniczego. Wynika
z tego komentarza, iż hr. Caprivi gotów jest istotnie
przełożyć się w granicach możliwości do podniesienia
rolnictwa w Prusiech, które przeżywa obecnie fazę
krytycznego przesilenia. Nie podziela on zdania
przewodniczącego „związku rolników”, p. Plötza, ja-
koby traktaty handlowe, które zwiększyły już wy-
wóz roczny z Niemiec o 180 milionów marek, przy-
niosły szkodę rolnictwu i dlatego uważa zawarcie
traktatu handlowego z Rosją za postulat ekonomicz-
ny, którego spełnienie przyniesie korzyść wszech-
stronną produkcji narodowej, nie tylko przemysłowi
niemieckiemu, ale i rolnictwu. Aby dowieść swojej
życzliwości dla interesów tego ostatniego, zgadza on
się na zniesienie dowodu tożsamości zboża, leżące
w interesie zwłaszcza rolników wschodnio-pruskich,
aczkolwiek p. Plötz oświadczył emfaticznie w reichs-
tagu, że rolnicy wschodnio-pruscy odpychają wszel-
kie dobrodziejstwo, które nie spłynęłoby zarazem na
rolników zachodu i południa Niemiec. Mimo gryma-
sów *Kreuzzeitung*, nie ulega wątpliwości, że rolnicy
wschodnio-pruscy, co więcej, że stronnictwo zach-
owawcze w ogóle, przyjmie to ustępstwo z wdzięcz-
nością. Tu wszakże dodać należy, iż kanclerz Caprivi
ustępstwo rzeczne ofiaruje jedynie wzamian za
przyjęcie traktatu handlowego z Rosją.

Co do proponowanej w liście kanclerskim konfe-
rencyi rzeczoznawców w sprawie regulacji srebra,
to jest on niewzruszenie przekonany o tem, że z sy-
stemem wyłączenia waluty złotej zrywać nie można
i dlatego sądzi, że Niemcy nie mają potrzeby

śpieszenia z inicjatywą do zwołania nowej międzyna-
rodowej konferencji monetarnej. Jeżeli kanclerz
proponuje ankietę z żywiołów interesowanych i kom-
petentnych, to ma on na oku jedynie rozbiór pytania,
w jaki sposób możnaby, nie naruszając jednolitości
systemu monetarnego w Niemczech, podnieść niena-
turalnie zepchnięty ku dołowi skutkiem zniesienia bi-
lu Shermana i zamknięcia mennic indyjskich kurs
srebra. Konserwatyści utrzymywali zawsze, iż pyta-
nie to można pomyślnie rozwiązać nawet w ramach
systemu dzisiejszego. Kanclerz zaprasza ich do
wspólnego zastanowienia się nad tą kwestją, które
właściwem będzie od rzucania demagogicznych ha-
seł pomiędzy lud ciemny i przesadny, nie rozumieją-
cy się ani trochę na zawiłych i trudnych kwestjach
monetarnych. Jeżeli konserwatyści wypowiadali swo-
je teorie o możliwości podniesienia kursu srebra z do-
brą wiarą, niechaj je wyłożą w ankiecie, a rząd nie
postawi żadnej tamy, jeżeli wskazane środki zarad-
cze okażą się zdrowe i słuszne.

Po swem odnowieniu niedzielnem w ¼ części, se-
nat francuski liczy obecnie 295-iu członków. Trzy
krzesła (z 300-tu) są opróżnione przez śmierć, a wy-
bór dwóch senatorów, w La Réunion i Gwadelupie,
nastąpi dopiero jutro. Cyfra 295-iu senatorów rozpa-
da się na: 225 republikanów, 23 radykalistów, czte-
rech monarchistów nawróconych i 43-ch nieprzeje-
dnanych. Monarchiści liczą przeto dziś w obu izbach
parlamentu wszystkiego 101 głosów, co ważnem jest
ze względu na blizkie zebranie się kongresu dla wy-
boru nowego prezydenta republiki. Nawet
gdyby monarchiści nawróceni głosowali z nimi, pa-
dłoby wszystkiego 130 głosów monarchicznych. Da-
wne niezdobyte twierdze wiary monarchicznej, de-
partamenty Aveyron, Finisterre i Charente, przeszły
nareszcie do obozu republikańskiego. Już tylko na
departament Côtes du Nord mogą liczyć monarchiści
bez zawodu. Wybory niedzielne wprowadziły pier-
wszego socjalistę do senatu francuskiego. Jest nim
dr. Gerante z Algieru. Spodziewają się, iż świeżo

11)

Przy końcu wieku.

POWIEŚĆ

przez

JANA ZACHARJASIEWICZA.

(Dalszy ciąg.)

Tu głos jej miękki powoli i zniżył się do słodkiego
szepotu, który zdraycy już przebaczenie obiecywał,
czego słowa bynajmniej jeszcze nie wyrzekły. Po-
stawa rozjuszona i łwać zmieniła się nagle w potulną
pozę bolejącego anioła, którego wdziękiom najzapal-
czywszy zbrodniarz nie mógłby się oprzeć.

Dyrektor zmrużył oczy z widoczną rozkoszą.

— Wybornie! Przejście z jednego uczucia do dru-
giego, chociaż były one krańcowe, jest mistrzowskie.

A teraz zmienmy sytuację.

Chryzantema cofnęła się do stołu.

— Pani jesteś mężatką i niezbyt szczęśliwą w po-
życiu z mężem. Wyrządza on pani krzywdę po-
sądzaniem o niewierność. Z tego powodu powstają
sprzeczki i pani ostatecznie podajesz się do rozwodu.

Jakże pani mówić będziesz o takim tyranie domo-
wym?

Chryzantema zrobiła ręką ruch gorączkowy, lekce-
ważąc takie zadanie dyrektora.

— Ach, panie, na ten temat każda dzisiaj mówi
potrafi. Czemże bowiem dzisiaj jest żona? Wpraw-
dzie emancypacja nasza już dosyć postąpiła. Otw-
rzyły się przed nami świątynie wiedzy, jesteśmy się-
dziami, adwokatami, uprawiamy przemysł, a jak da-
wniej robotnicy walczyli o prawo pracy, tak my uzy-
skaliśmy teraz prawo zabawy. Mamy bezpłatny
bal co tydzień, a jednak nie mamy jeszcze owej bez-
względnej wolności, która się nam należy. Instytu-

eja małżeństwa robi z nas niewolnice. Należymy do je-
dnego, o którym nie można wiedzieć, jakim on bę-
dzie!

— Rozwód!

— Prawda, mamy prawo do rozwodu, ale to prawo
jest ograniczone. Przecież my nie tylko raz, ale na-
wet i dziesięć razy możemy się pomylić i fałszywy
zrobić wybór.

— Masz pani słusność, hyle tylko ta opinia...

— Otóż ta opinia ludzka jest niedorzeczna! Pro-
szę sobie wyobrazić na przykład męża, który mimo
wszelkich poświęceń z naszej strony rzuca nam w o-
czy najnikczemniejszą potwarz zdrady! Cóż kobie-
ta w takim razie pocnie? może tylko z pogardą spoj-
rzeć na niego! On nie zrozumie tej pogardy, nie zro-
zumie, że ona jest najlepszym świadectwem jej nie-
wierności, a zamiast rzucić się przed nią na kolana, o-
puszcza w szaleństwie progi swego domu!... I cóż
się z tą biedną kobietą stać może? Złość ludzka, któ-
ra tylko żeru szuka, jak zwierzę padliny, obrzuca ją
śliną i błotem, a mąż szalony zajaśnieje aureolą ofi-
ary... a jeżeli szaleństwo jego zaprowadzi go nad
brzeg wody i popchnie do zimnej kąpieli, wtedy głu-
pia reszta podniesie krzyk rozzwierający, wołając:
„ukrzyżować ją... zabić ją... Tue la!” I któż tu jest
zbrodniarz, a kto ofiara? Mniejsza o to, gdyby ten
mąż był tak zły, że go żałować nie trzeba... ale, je-
żeli ten mąż posiadał rzeczywiście choć część serca
tej, którą zniesławiał... jeżeli w duszy zniesławionej
zostawił choć kilka jaśniejszych wspomnień... wtedy,
wtedy, mój panie, czuje kobieta w sercu gorące pra-
gnięcie pójść za tym zbiegiem, przeszkadzać wody je-
ziora, a znalazłszy go, rzucić się chociażby w zimne
objęcia topielca!

W tej chwili otworzyły się drzwi z trzaskiem.

Wszedł Orjon.

Chryzantema stanęła jak wryta. Po jej twarzy
przemknęły rozmaite uczucia. Przestrach, groza,

gniew, pogarda, rozezulenie, przebaczenie—wszystko
to nastąpiło po kolei. Przeglęta w tył postać kon-
wulsyjnie pochyliła się ku drzwiom.

— Mój najdroższy! — krzyknęła w ekstazie szczę-
ścia, rzucając się w objęcia powróconego męża.

Orjon przycisnął ją do serca, łyż puściły mu się
z oczu.

— Ona jest niewinna! — krzyknął do dyrektora.

— Talent, talent znakomity! — mruknął dyrektor,
ale Orjon tego nie słyszał.

VII.

W kilka dni potem, przed oknem redakcji jednego
z pism stołecznych stała grupa ludzi, przypatrując się
wystawionej za szybą fotografii młodej kobiety.

Fotografia miała podpis: „Oriflana”.

— Jakaż ona ładna! — wołano zewsząd.

— Ależ piękna, co się zowie. Prawdziwy sztan-
dar królewski.

— Piękniejszej od niej niema w stolicy.

— Oczy sarnie z ciemnem zabarwieniem!

— Co za uśmiech uroczy!

— Usta niespokojne, jakby drżały zawsze od
wzruszeń w głębi serca nurtujących!

— Anioł i demon zarazem! te brwi mogą się nagle
obsunąć na oczy, jak chmury burzy.

— Co, burzy!... huragan!

Grupa powiększała się coraz więcej. W miarę do-
znawanych wrażeń mnożyły się coraz głośniejsze wy-
krzykniki.

— To nowa artystka dramatyczna wielkiego tea-
tru. Kto ona jest?

— Występuje pod nazwą „Oriflany”!

— Pochodzenie jej tajemnicze jak z „Tysiąca i je-
dnej nocy”.

— Dyrektor teatru mniema, że to będzie ósmy cud
świata.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

wybrani Peytral i Floquet zechcą utworzyć w senacie zwartą grupę radykalną.

Do jakiego stopnia uboga ludność sycylijska przeciążona jest opłatami konsumcyjnymi, świadczą następujące cyfry, które wyjmujemy z tabeli statystycznej *Popolo Romano*:

Piemont, liczący 3,264,643 mieszkańców, płaci 12 milionów w podatkach konsumcyjnych, w Umbrji przypada na jedną głowę 3, w Bazylikacie 1½ lira na głowę, kiedy Sycylja, licząca 3,225,916 mieszkańców, opłaca 22 milionów podatku konsumcyjnego, czyli 7 lirów przypada na głowę ludności—najuboższej z całych Włoch. Niesprawiedliwość krzycząca i do pewnego stopnia usprawiedliwiająca ferment dzisiejszy, wyzyskany tak nieszczęśliwie przez żywiły socjalistyczno-anarchiczne.

Ze Lwowa donoszą nam pod d. 10-ym b. m., co następuje: „Marszałek krajowy, ks. Sangusko, zagajając dziś sesję sejmową, mówił na wstępie o ciężkiej klęsce nieurodzaju, którego następstwem bywa u nas głód i brak ziarna na zasiewy. Ze skarbów publicznego nawiedzonej głodem ludności potrzeba będzie koniecznie przyjąć z pomocą. Dalej stwierdził marszałek, iż stan finansowy kraju przez konwersję długu indemnizacyjnego uważać należy wreszcie za uregulowany; zapowiedział też ks. Sangusko wniosek ze strony wydziału krajowego o obłożeniu krajowemi opłatami konsumcyjnymi nie tylko piwa, miodu i wina, jak jest dotychczas, ale i wódki. Przysporzy to krajowi nowe źródła dochodu. Namiestnik, hr. Badeński, mówił o ulgach podatkowych z powodu szkód elementarnych, o niesieniu pomocy ludności, dotkniętej nieurodzajem, o szkołach średnich, o szkolnictwie ludowym.

Odczytano wniosek posła dra Tadeusza Skalkowskiego i towarzyszy w sprawie zeszłorocznej klęski nieurodzaju, żądający: 1) aby wydział krajowy jak najrychlej przedstawił sejmowi wnioski odpowiedniej pomocy i 2) aby sejm wezwał rząd o przyjęcie z wydatniejszą pomocą ludności, jako też o polecenie władzom skarbowym umorzenia części podatków. Interpelację do komisarza rządowego wniósł poseł Dawid Abrahamowicz i towarzysze, żądając wyjaśnienia: 1) jakie ulgi rząd wprowadzić zamierza pod względem terminów płatności podatku gruntowego i domowo-klasowego w powiatach dotkniętych nieurodzajem; 2) czy i o ile wstrzymane będzie przymusowe ściąganie; 3) ile podań w sprawie podatku gruntowego i jak załatwiono?

Wydział krajowy zarządził wiele dawniej nieprzekazywanych środków w gmachu sejmowym, obstrzyżi wydawanie biletów wstępu, drzwi niektóre silnemi łańcuchami pozamykał.”

Br. Z.

Piś luca!

X.

Kontrolujący zmieniali się, co było rzeczą niewłaściwą, gdyż wskutek krótkotrwałej obserwacji nie mogli nabyć wprawy.

Kontrolował w pewnym czasie prawą stronę dr. D. Nie polegając na kontakcie nóg położył rękę na kolana Eusapij. Eusapia wzięła jego prawą rękę i rzekła:

— Teraz będę posuwać stół pańską ręką.

Posuwała też jego ręką ku kotarze i napowrót i odpowiednio do tych posuwów i do wołania *vieni* (przyjdź) albo *ritorno* (napowrót) dało się słyszeć tarcie nóg stolika o podłogę, pochodzące od przysuwania się i odsuwania stolika. Dzwoniły też dzwonki ustawione na stoliku i t. d.

Wszystko to było bardzo efektowne i mnie, równie jak innym, zaimponowało.

O nogach Eusapij mówiono, że są dobrze kontrolowane. Zbity więc zostałem z tropu, na który wszedłem na pierwszym posiedzeniu.

Jednak nazajutrz... ale czyż wolno nazajutrz orientować się i zmieniać zdanie, bo p. Ochorowicz utrzymywał, że nie wolno? Otóż nazajutrz pomyślałem sobie, czy wzięcie ręki pana D. tak efektowne, nie było fortelem, który miał na celu odjęcie ręki tego upartego sceptyka od kolan?

Tego jednak wieczora myśl ta nie przyszła mi do głowy. Miałem głowę zajętą czem innym.

Przed rozpoczęciem mianowicie objawów, zdawało mi się, iż słyszę za kotarą, jakby tarcie kółka zębatego o sprężynę, jakby np. nakręcanie zegarka. Choć wiedziałem, jak podobne wrażenie słuchowe może być złudnem, jednakże sądziłem, że tego spostrzeżenia nie należy pomijać, bez dostatecznej krytyki.

Postawiłem więc sobie do zbadania kwestję, czy czasem Eusapia nie posiada jakiejś małej maszyny tego rodzaju, która puszczona na podłogę, zbliża się na kółkach do stolika, zaczepia o nogę, lub kotarę haczykiem.

Przyrząd podobny nie tłumaczyłby co prawda wszystkich zjawisk, jednak bez podobnych hipotez,

żadne badanie nie obywat się. Ponieważ uczeni powiadają, że „zła hipoteza jest zawsze lepsza od żadnej” i do największych prawd dochodzą często przez największe błędy, szedłem w braku lepszej za tą nitką przewodnią, nie przestając jej jednak, ani na chwilę krytykować.

Sądziłem, że najlepiej może upewnić rewizja, czy Eusapia posiada przyrząd podobny, czy nie. Dla tego też zaproponowałem po skończeniu pierwszej części seansu, aby Eusapię zrewidowano.

Rewizja odbyła się co najmniej w pół godziny potem, albowiem „przy takim stanie parezy i niebezpieczeństwie przeniesienia medjum do światła itd.”, nie można było wcześniej jej rozpocząć. Eusapia siedziała tymczasem na kanapie, w zupełnie prawie ciemnym pokoju.

Rewizję robili dwaj lekarze i ja. Do mnie należała rewizja ubrania (z wyjątkiem obuwia i koszuli). Byliśmy wszyscy nader niemile podobni, niezwykła dla nas czynnością zażenowani. Pomimo to zrobiliśmy wszystko, na cośmy tylko zdobyć się mogli. Nic a nie podejrzanego nie znaleźliśmy. *)

Wskutek tak ujemnego wyniku rewizji uznałem, że jeszcze mniej wiem o zjawisku z kotarą, aniżeli po pierwszym doświadczeniu, a osobom pytającym się mnie odpowiedziałem, że wobec twierdzenia kontrolerów, iż mają ciągły kontakt z nogami, oraz wobec wyniku rewizji, uważam te zjawiska za zupełnie dla mnie niezrozumiałe, że stoją teraz wobec zupełnej ciemności.

Jakem już jednak wspomniał, nazajutrz gdy sobie przypominałem okoliczność zabrania z kolan ręki dr. D., i uprzytomniłem sobie, że jeśli została zabrana, to zapewne nie dla celu, jaki Eusapia wskazała, ale dla tego, który był jej potrzebny, przypuściłem, że właśnie czynność ta mogła jej być konieczną dla uwolnienia się od dobrej kontroli i powróciłem do hipotezy, iż możliwa jest rzecz, że tych „wyższych objawów” dokonywa noga.

Przypomniałem sobie też, że podczas ruchu stolika Eusapia bokiem się ku kotarze odwracała. To odwracanie się bokiem było potrzebne dla posuwania ręki kontrolera, ale mogło też być potrzebne do sięgania lewą nogą.

Ale jak się noga uwalnia? Tego na zasadzie bezpośredniej obserwacji jeszcze nie wiedziałem, bo zrobiłem ją później.

Dowiedziawszy się zaś 14-go grudnia, jak Eusapia zręcznie umie nogę uwalniać, wniosłem, że i w doświadczeniu za kotarą, usypia w sposób nadzwyczaj wyrafinowany czujność kontrolerów (którzy nadmiar, jak powiedziano wyżej, zmieniali się), i rozmaite sztuki dobrze wyćwiczoną nogą wykonywa. **)

Przypuszczenie to jakkolwiek uzasadnione, musiałoby pozostać tylko przypuszczeniem, gdyż nie miałem żadnej bezpośredniej obserwacji popierającej wniosek, że Eusapia wykonywa to zjawisko właśnie za pomocą nogi.

Więcej zaś już podobnego doświadczenia nie wiedziałem i musiałbym poprzestać na tej szczupłej i niewystarczającej garstce spostrzeżeń.

*) O ujemnym wyniku rewizji Eusapij sporządzony został protokół, który mi p. Matuszewski przedstawił do podpisu. Podpisałem go. Po kolacji, która się przeciągnęła do godz. 2-iej czy jeszcze dłużej w nocy, p. Matuszewski zażądał, abym mu podpisał drugi protokół, z doświadczeń. Opierałem się temu z początku, gdyż w ogóle oprócz dwóch pierwszych nie podpisywałem żadnych protokołów, pisanych ołówkiem, bez żadnego porządku, a nadto byłem zmęczony, tak, że mi się czytać i robić uwag nie chciało, tembardziej, że na drugiej części posiedzenia, przeznaczonej głównie dla gości dra H., nie byłem obecny. Przypominałem też p. M., że protokoły powinny być pisane porządnie, atramentem, i przedstawiane do podpisu przed następnym posiedzeniem, czegośmy dotąd, pomimo ciągłych uwag osiągnąć nie mogli. Gdy mnie jednak p. M. zapewnił, że w notatkach tych, tak jak w poprzednich nie ma, oprócz obiektywnego stwierdzenia objawów, nie chcąc naprężyć i tak już naprężonego stosunku, podpisałem i ten protokół, dodawszy jednak uwagę tej treści: w protokole tym, tak samo, jak i w poprzednio przezemnie podpisywanych, konstatację tylko, że takie a takie objawy miały miejsce, nie przesądza zaś to o niczem wniosków, które o przyczynach tych objawów wyprowadzam. Wyrazy może były nie takie, ale sens ściśle taki. Nakoniec dodałem, że wprawdzie dozwolone było dopisywanie w protokółach swych objawów, ale ani ja, ani moi znajomi nie zobowiązaliśmy się do pisania wszystkich uwag, jakie nam na myśl przychodziły. Zawsze była tylko mowa o tem, że w protokółach stwierdza się tylko ogólne zjawisko i że teoretyczna strona jest z nich wyłączona.

**) Sądzę, że pomimo usiłowań, chcących dowiedzieć, że podobny wniosek obraża kontrolerów i dowodzi mojej zarozumiałości, żaden rozsądny człowiek nie będzie go brał w tym znaczeniu. Ludzie największej inteligencji, głębokiej nauki, doskonale obznajmieni z metodą badania, mogą mieć nogi i ręce mniej czułe od moich, mogli nie być tyle co ja wprawni, gdyż na mniejszej liczbie posiedzeń byli obecni, a wreszcie mogli im się nie zdarzyć tak szczęśliwy zbieg okoliczności, jak mnie się zdarzył d. 14-go grudnia. Żadnych praw do zaszczytu nie roszczę sobie z tytułu, że udało się nogom moim wyczuć to, czego inne nie wyczuły. Sądzę nawet, że człowiek ociemniały i pozbawiony rąk, a zatem przy muszonym do orientowania się w świecie nogami, poznałby zaraz na pierwszym posiedzeniu to, na co ja tak długo czekałem.

Tymczasem spostrzeżenia moje uzupełnił ktoś inny.

Mianowicie dr. Heryng zakomunikował mi, iż na jednym z późniejszych posiedzeń, na które z kilku osobami został zaproszony, spostrzegł, przy wyjątkowo sprzyjającym oświetleniu, rzucającym blask za kotarę, nogę Eusapij poruszającą się za kotarą.

Według dra Herynga Eusapia wyciąga nogę z bu-eika (jak wiadomo nie zapiętego) zostawia bucik na nodze kontrolera, naciska go obcasem drugiej nogi, której palcami trzyma drugiego kontrolera i w ten sposób wywołuje złudzenie, że obie jej nogi znajdują się pod stołem.

Ztąd wynika, że posiada dwa, a może i więcej sposobów mylenia kontroli nóg, gdyż ja i inni nieraz czuliśmy na swej stopie obcas.

Dr. Heryng powtórzył to doświadczenie na zasadzie swych spostrzeżeń i wykonał je raz wobec dwóch zwolenników Eusapij.

Byli oni zupełnie pewni kontroli stóp, gdy ich bił jedną nogą przez kotarę.

Po wyjaśnieniu, w jaki sposób to robi, śmiali się do rozpuku.

Czy jednak zachwiała to ich wiarę w cuda Eusapij?

Zdaje się, że nie, bo dr. H. nie udawał medjum, nie otoczył się nimbusem cudowności.

Widoczną jest rzeczą, że tylko wtedy spirytyści, czy medjumiści uwierzyliby, iż tu nie ma nic nadzwyczajnego, gdyby jaki zręczny magik otoczył się aureolą cudowności, pozyskał ich wiarę, a potem sam się zdemaskował.

Nauczyliby ich to może większej ostrożności i lepszej obserwacji.

Bronisław Rejchman.

Dekoracje niepalne.

Wielkie katastrofy mają to do siebie, że budzą do życia sprawy drzemające. Tak się też stało i z pożarem składu dekoracyj Wielkiej Opery paryskiej przy ulicy Richer. Tu i ówdzie odzywają się głosy techników, wyjaśniających różne systemy czynienia dekoracji niepalnemi. Ba, nie tylko dekoracyj, ale kostjumów, mebli, rekwizytów scenicznych, wszystkiego, jednym słowem, aż do spódniczek baletnic. Byłoby wprawdzie lepiej, gdyby te głosy uczone odzywały się raczej w przeddzień katastrof, nie nazajutrz po nich. No, ale skoro inaczej być nie może, lepiej późno, niż nigdy.

Oddawna już wiadomo, że najpewniejszym materiałem niepalnym jest amiant, zwany także lmem górskim lub lmem mineralnym. Jest to dwukrzemian wapna i magnezy, a znajduje się najczęściej w formie tkaniny jedwabistej, miękkiej, łagodnej w dotknięciu, co mu nadaje w przybliżeniu wygląd tkaniny roślinnej.

Amiant jest niepalny i nie przechodzi w stan płynny. To też starożytni posługiwali się nim przy fabrykacji całunów dla zwłok, przeznaczonych na spalenie na stosie. Z czasem sekret fabrykacji tych całunów zaginął i w ostatnich dopiero latach był odnaleziony i udoskonalony. Należało zbudować specjalne maszyny do oddzielania oddzielnych włókien amiantu, bez ich łamania. Były amiantu w stanie naturalnym bywają różnej wielkości: czasami mieszczą się w dloni ludzkiej, czasami znów mają po 100 kilogramów wagi. Specjalne też maszyny czoszą włókna i wiążą je w tkaninę.

Amiant w nitkach może służyć do przygotowywania płaszczy, rękawiczek, obić, lin itp.

Możnaby nawet z niego przygotowywać niteczki tak cienkie, że służyłyby z łatwością do fabrykacji nie tylko kostjumów aktorskich, ale i powiewnych spódniczek, w których eteryczne balleriny wykonywują piruety. Nie byłoby również nadzwyczajnością sukna, filce niepalne, gazy, musliny i koronki z amiantu.

Nie dosyć na tem. Z amiantu potłuczonego i przerobionego na mączkę można przygotowywać farby, werniksy, kity, mające chronić od ognia części drzewne sceny, belkowania, deski, akcesorja, trapy itp.

Niestety, amiant jest bardzo, ale to bardzo kosztowny. To też pomyślano o zastąpieniu go surogatami. Dziś już budownicz teatrów ma już w czym wybierać.

Najlepszym w tej mierze środkiem jest fosforan amonu. W przeciwieństwie do innych materiałów, czyniących rzeczy niepalnemi, fosforan amonu nie dodaje tkaninom wagi, ani też nie zmienia ich barw naturalnych. Ma jeszcze tę zaletę, iż dostaniecie go w każdej fabryce przetworów chemicznych za skromną opłatą kilku rubli za kilogram. Na 10 kwart wody wystarcza jedna kwarta fosforanu amonu do przygotowywania płynu, który tkaniny w jednym pokoju uczyni niepalnemi.

Jeżeli weźmiemy kawałek tkaniny odpowiednio spreparowanej i potrzymamy go przez czas jakiś nad płomieniem zapalanej świecy, spostrzeżemy, iż tkanina zczernieje, zwęgli się, dziurawić się będzie w miejscach dotknięcia, ale nie buchnie płomieniem i zniszczenie ograniczy się na punkcie bezpośredniego dotknięcia ogniem.

Do sporządzania tkanin niepalnych używane też bywają preparaty t. zw. twarogowe, bo w skład ich wchodzi przeważnie zwyczajny ser biały. Bierze się trzy części świe-

ego sera białego i jedną część tłustego wapna gaszonego, dodaje się takiego lub owakiego barwnika i masa już gotowa. W każdym razie nie należy używać do zabarwiania tej masy tlenków metalicznych, ani tlenku żelaza, kobaltu, cynku i baryty. Nie należy też używać barwników organicznych, jak anilina, ani błękitu pruskiego, ani cynobru, ani węglanu ołowiu, gdyż powstałoby zezernienie wskutek wytwarzania się siarek pod wpływem siarki, której cząstki ser zawiera.

Sposób powyższy należy nie tylko do najsukcesyjniejszych pod względem zapobiegania pożarom. Jest on jednocześnie najtańszy.

Celem jednak chemika, mającego uczynić daną scenę bezpieczną pod względem ogniowym, jest zabezpieczenie wszystkich przedmiotów nie powierzchniowych, lecz gruntowne, sięgające po za powierzchnię, w głąb materiałów. Nie jest to bynajmniej utopja.

Wiemy już, jak można przy pomocy nici amiantu sporządzać tkaniny niepalne. Można i drzewo zrobić ogniotrwałem, nasycając je odpowiednio spreparowanym płynem. To samo można uczynić z papierem, przez dodanie do masy papierowej prochu amiantu i miki sproszkowanej.

Pesymiści może powiedzą, iż przy ogromnym ogniu wszystkie te przygotowania na nic się nie zdadzą; może przypomną pożar, który w roku zeszłym strawił doszczętnie domy dziesięciopiętrowe w Chicago, budowane z materiałów niepalnych. Ale prawdopodobnem jest, iż przy pożarach olbrzymich ogień bywa podsycony przez substancje empireumatyczne, ułatwiające się pod wpływem nadmiernego gorąca. W każdym razie wiadomo z doświadczenia, iż preparaty wyżej wspomniane, jeżeli nie przeszkadzają zniszczeniu przedmiotu przez pożar, to w każdym razie opóźniają wybuch płomienia. Być może, iż dekoracje, nagromadzone w większej ilości w magazynach, paląc się będą, choćby były nasycone preparatami specjalnymi. To pewna, iż palenie się ich w teatrach postępować będzie dostatecznie wolno, aby cała publiczność mogła opuścić gmach dotknięty pożarem.

A przecież w takich razach tylko o bezpieczeństwo publiczności teatralnej idzie... (X)

Wiadomości bieżące.

— *Petersb. wiad.* donoszą, iż poruszono kwestję budowy całej sieci kolei w Azji środkowej.

— *Birż. wiad.* piszą: Wskutek podania kijowskiego Towarzystwa rolniczego w sprawie zniżenia taryf kolejowych i cel od niektórych nawozów sztucznych, departament podatkowy celny wydał rozporządzenie, aby do soli stassfurekch w formie naturalnej, a mianowicie: do kainitu, karlanitu, kazerytu i poligalitu stosowano taryfę jak do nawozów sztucznych, gdy dotychczas cło od nich obliczano według pozycji dla materiałów aptecznych.

— *Nowosti* donoszą, iż ministerjum spraw wewnętrznych zajęte jest opracowaniem projektu ustawy normalnej dla stowarzyszeń (kuratorjów) trzeźwości z szerokim dość programem ich funkcji. Do czynności towarzystw należeć będzie: zakładanie herbaciarni, urządzenie odczytów, rozpowszechnianie broszur, urządzenie przytułków itd.

— *Praw. wiad.* zamieszcza komunikat urzędowy, w którym na zasadzie informacji jeneralnego konsulat ruśkiego w Sztokholmie podano do wiadomości, że na mocy dekretu królewskiego z d. 10-go listopada 1893-go r. jedwab farbowany lub bielony przy wwozie do Szwecji opłaca obecnie cło podwyższone 3 korony (zamiast jednej).

— *Petersb. list.* donosi, iż do ministerjum finansów wniesiono projekt ustawy Towarzystwa akcyjnego, które ma zająć się budową kolei z Żytomierza do kolei poleskich.

— *Now. wr.* donosi, iż reforma departamentu handlu i rękodzieł ukończona będzie w końcu marca r. b.

— *Russk. wiad.* zamieszcza następującą interesującą wiadomość: W celach większego rozpowszechnienia wykształcenia fachowego i technicznego istnieje projekt ustanowienia wszędzie, gdzie istnieją podobne szkoły, kursów podwójnych i równoległych. Aby zmniejszyć wydatki, z tego samego lokalu i pomocy szkolnych w różnych godzinach dnia korzystać będą dwa komplety uczniów.

— Dowiadujemy się, iż wkrótce rozpocznie czynności delegacja techniczna ze strony ministerjum komunikacji w celu zbadania, co stoi na przeszkodzie prawidłowemu rozwojowi żeglugi na Bugu od Serocha do Brześcia Litewskiego i na Narwi od ujścia do Wisły do systemu kanałów augustowskich i co należy uczynić, by najważniejsze przeszkody usunąć.

— Według zamieszczonego w *Warsz. Dniem.* sprawozdania o przebiegu u nas epidemii cholery w obrębie gubernji warszawskiej, w dniach od 8 do 10-go stycznia w mieście Nowym-Dworze wyzdrowiało osób 2, pozostało chorych 2 i w osadzie Kowalu

zachorowała osoba 1, wyzdrowiało 6, pozostało chorych 4.

— W dniu wczorajszym pochowano na cmentarzach: brudzińskim: 7 mężczyzn, 6 kobiet i 13 dzieci; na żydowskim: 4 mężczyzn i 2 kobiety; na powązkowskim 1 mężczyznę i 3 kobiety; ewangelicko-augsburskim 2 kobiety; na warszawskim żydowskim: 5 mężczyzn i 5 kobiet; na prawosławnym wolskim 1 kobietę. Ogółem pochowano 49 zwłok.

— Władze sądowe, jak donoszą *Warsz. gub. wiad.*, poszukują następujących osób: Jana Mongirda 35 lat, Józefa Wesołowskiego 30 lat, Juliana Słusznego 50 lat, Berka Wejnberga 20 lat, Adama Golina 32 lat, Gustawa Oldenburga, Abrahama Lessela i Józefa Choinka.

— Po przyłączeniu do miasta przedmieść: Nowa Praga, Szmulowizna, Targówek i Kamionek, zostawiono właścicielom posesyj czas do wprowadzenia różnych reform w kierunku sanitarnym i budowlanym w myśl przepisów w mieście obowiązujących. Ponieważ termin prekluzyjny już upłynął, a wielu właścicieli dotychczas wymaganych przeróbek nie ukończyło, przeto ma być dokonana jeneralna rewizja posesyj na pomienionych przedmieściach i wskazane konieczne przeróbki, jakie obowiązkowo będą dokonane w sezonie budowlanym r. b.

— *Warsz. gub. wiadom.* donoszą, że na najbliższych zebraniach gminnych ma być zwrócona baczna uwaga na stan i utrzymywanie dróg i traktów podjazdowych t. z. 2-go rzędu, nad którymi dozór rozciągają wóje i burmistrz.

— Uzupełniając zamieszczone w numerze poranym sprawozdanie z wczorajszego zgromadzenia ogólnego uczestników kasy zaliczkowo-wkładowej kolei nadwiślańskiej, zaznaczamy, że oprócz rozstrzygnięcia wniosków i kwestyj już podanych, obecni na posiedzeniu zgodzili się na wydanie gratyfikacji w sumie rs. 100 dwóm pomocnikom buchaltera z dywidendy uczestników za ubiegłe półrocze.

— Wobec bardzo w tym czasie znacznego ruchu zbożowego na kolei dąbrowskiej, magazyny kolejowe na stacjach Granica i Sosnowice okazują się za szczupłe do pomieszczenia napływających z każdym pociągiem transportów, przeznaczonych do przechowania lub przeładowania z wagonów szerokotorowych rzeczonych kolei do wąskotorowych wagonów zagranicznych. Zarząd przeto kolei dąbrowskiej uzyskał decyzję ministerjum komunikacji, na mocy której wprowadzona będzie obecnie nowa podwyższona taksa opłat za przechowywanie, przesypywanie, ładowanie i wyładowanie zboża, oraz nowe przepisy dotyczące wymienionych manipulacji w magazynach kolei dąbrowskiej na stacjach Granica i Sosnowice. Składowe wyniesie po 2 rs. od wagonu na miesiąc; najkrótszy termin do obrachunku przyjęto 15 dni. Transporty w ciągu miesiąca nie odebrane podlegają sprzedaży przez licytację. Składowe za termin dłuższy od miesiąca, liczy się nie według taryfy zniżonej, lecz na ogólnych zasadach. Nowa taksa obowiązować zacznie od d. 13-go b. m.

— Jak donoszą *Warsz. gub. wiad.*, inspektorem podatkowym 1-go rewiru m. Warszawy mianowano p. Afendika, dotychczasowego inspektora powiatów: nowomińskiego i grójeckiego.

— Długoletni naczelnik stacji Łódź, p. Mikołaj Flatt, przechodzi z d. 13-ym b. m. na wyższe stanowiska w biurze dyrekcji kolei łódzkiej, na posadę zaś naczelnika stacji w Łodzi mianowany został p. Wojciech Certowicz, który zajmował taką samą posadę w Ostrowcu na kolei dąbrowskiej.

— W podanej wczoraj liście osób, zatwierdzonych w stopniach podaptekarzy, przez omyłkę opuszczono nazwisko S. Marszałkowicza.

— Probosem kościoła Narodzenia Najświętszej Panny Marji na Lesznie został mianowany b. prefekt szkoły realnej warszawskiej i instytutu głuchoniemych oraz wice-kustosz katedry, ks. Stanisław Nie-wiarowski.

— W stanie zdrowia szanownego dziekana, dr. Karola Jurkiewicza, nastąpiło znaczne polepszenie.

— **Z teatru i muzyki.**

* Dzisiaj w teatrze Wielkim opera Meyerbeera „Hugonoci”.

Obsada jest następująca: Walentyna—panna Drog, królowa—pani Dowiakowska, paź—panna Dąbrowska, Raul—p. Durot, Marcel—p. Sillich, hr. de St. Bris—p. Broggi-Muttini, hr. de Nevers—p. Crotti.

* Na jutrzejsze widowisko w teatrze Wielkim złożą się: uwertura, występ skrzypka p. Kreislera, „Żywe obrazy” i „Wieszczka lalek”.

* Repertuar przyszłego tygodnia w teatrze Wielkim zapowiada między innymi: „Hugonotów”, „Aidę”, dwa razy „Pajaców” (występy pani Konarskiej) „Giocondę”, z baletów „Lizette”, „Syrenę” i „Twardowskiego”.

* Rozmaitości dają dziś po raz pierwszy Michała Bałuckiego 3-aktową komedję p. t. „Bajki”.

Jutro „Bajki”.

* Repertuar Rozmaitości zapowiada na tydzień przyszyły: „Bajki” (5 razy) „Jakuba Warke” i „Zemstę za mur graniczny” (debiut pani Klossowskiej).

* Malarnie teatrów wykończyły w tych dniach nową dekorację w stylu Ludwika XV-go, która będzie zastosowaną po raz pierwszy w sztuce Aleksandra Dumasa (Ojca) p. t. „Małżeństwo za Ludwika XV”.

* Teatr Mały daje dzisiaj strausowską „Zemstę nietoperza” z panną Czosnowską.

Jutro w teatrze Małym po raz szósty krotoczwila okolicznościowa St. Bugusławskiego „Stoliki magnetyczne”.

Oprócz „Stolików” afisz jutrzejszy teatru Małego zapowie trzyaktową operetkę Zeller „Ptasznik z Tyrolu”, z p. Babińską w partji listonoszki Gagi.

* Z krotoczwili Jordana „Myszy bez kota” rozpoczęto próby w teatrze Małym.

* W salach rezydowych, połączonych z salą teatru Wielkiego, odbędzie się jutro trzecia maskarada.

* W dalszym ciągu nadesłać raczyły na Tombole fanty następujące osoby: Władysław Feist, A. Drozdowski, Walerja Golińska, Gustawa Marczewska, Julian Guranowski, K. Tomaszewski i Ska Piotr Krzymiński, A. Jaskulski, Leokadja Tatarkiewiczowa, Jan Stern, Brandel (fotografia), Messing i Ska, Antoni Szabelski, Franciszek Winkler, Ludwik Wapiński, Matylda Dumay, Edmund Langner i L. Jeziorski i Syn.

* Wczorajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Wielkim 762, Rozmaitości 738, Małym 510; na wystawach: etnograficznej 10 i Muzeum rzemieślniczego 70.

— **Wystawa dziennikarska.**

W dniu wczorajszym otrzymaliśmy z Medjolanu zaproszenie do wzięcia udziału w wystawie dziennikarskiej, jaką urządza w r. b. *Association Lombard des Journalistes*.

Wystawa dziennikarska w Medjolanie będzie częścią wystawy ogólnej—drukarni, litografji itd., ma zaś być podzielona na kilka grup specjalnych.

Otwarcie wystawy nastąpi w maju.

— **Odłożenie zebrania.**

Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że zebranie b. uczennic pensji ś. p. Jadwigi Wojciechowskiej, mające nastąpić w dniu 2-gim lutego, zostaje odłożone aż do lata.

Stanowczy termin zebrania będzie później ogłoszony.

— **Żywe kwiaty.**

Będziemy zatem mieli niezadługo, bo za dwa tygodnie, wielką wystawę kwiatów żywych!

Iniejatwę do zabawy daje bal prywatny w dniu 23-im b. m. uks. Włodzimierzostwa Czetwertyńskich, w pałacu przy Krakowskim Przedmieściu.

W trzy dni później niewiedniejące kwiaty ukażą się w d. 26-ym stycznia na sali ratuszowej.

Tyle razy w sprawozdaniach z balów publicznych mówi się o żywych kwiatkach, że sprawozdawcy będą tym razem w kłopotcie, jakiej użyć przenośni, która by oddała ten czar, jaki się rozleje po sali czy też o grodzie ratusza...

Będzie to więc coś pośredniego między balem kostjumowym a zwykłym wieczorem tanecznym.

Już teraz słyszeliśmy wyśzebiotane (powiedzmy delikatnie) różne projekty co do ubrania.

Jedna z pań ma mieć zwykłą tualetę balową, a ubranie głowy ma symbolizować jeden z kwiatów.

Inna znowu znajduje, że modny dzisiaj krój sukni *cloche* wybornie nadaje się do naśladowania kielicha jakiegos tam kwiatu.

Będą więc niezapominajki (blondynki), dzwonki, stokrotki, maki (brunetki), róże, lilje, chryzantemy, fiołki, habry, (znowu blondynki), fuksje (także brunetki), tuberozy, azalie, róże, lilje wodne...

Nie możemy się tutaj wdawać w udzielanie wskazówek, zwrócimy przeto tylko uwagę, że kwiaty duże robią nierównie więcej efektu i że jeżeli są bardzo piękne całe kostjumy kwiatowe, to równie pięknym a nawet teraz modnym jest w *fleurs animées* przystrojanie samych główek, z pozostawieniem sukni zwykłego charakteru balowego.

Jest to zapewne mniej kosztowne, niż bal kostjumowy, a w całości swojej—daleko weselejsze, bo piękne, nieraz historyczne, a zwykle poważne czy bogate kostjumy odejmują bądź co bądź zabawie tanecznej cechę lekkiej i swobodnej wesołości, która powinna być ich cechą.

— **Stary obraz.**

Jak nie można lekceważyć starych malowideł kościelnych, dowodem tego liczne obrazy kościoła św. Anny w Warszawie.

Niektóre z nich, poniewierane po korytarzach, rażące brzydotą swoją, po należytem odnowieniu i zdjęciu z nich grubych warstw kurzu i lakierów, okazały się jako dobre dzieła sztuki malarskiej.

Do takich zaliczamy i wielki obraz, przedstawiający św. Cecylię, patronkę muzyki, odrestaurowany obecnie przez miejscowego rektora, ks. Władysława Siewierskiego.

Po odnowieniu okazało się, iż płótno to przedstawia przednie dzieło malarstwa naszego z końca zeszłego wieku.

Dwie zwłaszcza figury, świeżo wydobyte na wierzch, przypominają żywo pędzel Bacciarellego...

= Pogadanka.

Zakładanie sadów na nieużytkach było przedmiotem wczorajszej pogadanki p. Edmunda Jankowskiego.

Trzy są rodzaje nieużytków, w kraju naszym spotykanych: piaski, przeważnie pozostałe po lesie, torfowiska, wreszcie wzgórza wapienne, trafiające się w pewnej ilości w chełmskim lub na południu gubernij: kieleckiej i radomskiej.

Na piaskach po lesie z korzyścią możemy założyć sady wiśniowe.

W tym celu należy zgarnąć szufłą amerykańską wierzchnią warstwę gruntu, bogatą w próchnicę, i tem dopiero wypełnić dwulokciowej głębokości doły, kopane pod drzewka, zasilając przytem obficie grunt nawozami, zawierającymi potaż, fosfor i azot; z pomiędzy sztucznych zaleca się kainit i żuźle Thomasa po funcie oraz po 40 gramów saletry chilijskiej licząc na jedno drzewko.

Całą przestrzeń gruntu należy obsiewać lubinem lub seradellą i corocznie zaorywać.

Z odmian wiśni najlepiej nadają się wiślaniki, ost-hajmskie i hiszpańskie.

Cheć hodować śliwy lub jabłonie na torfowiskach, musimy osuszyć je przy pomocy rowów kopanych lub bruzd, otrzymanych przez oranie.

Na wierzchu zagonów sadzimy drzewa, zaprawiając doły kainitem lub marglem; głębokość bruzd wynosić powinna 12 cali przy uprawie śliw, łokieć zaś przy jabłoniach, sadzić w nich można wierzbę koszykarską.

Ze śliw najlepiej znoszą taką uprawę węgierki lub renklody, z jablek drobnoowocowe odmiany.

Wzgórza wapienne najlepiej jest obsadzać orzechami włoskimi, byle ze strony północnej.

Drzewo to wolno wprowadzić rośnie i późno owocuje, lecz prócz owocu przedstawia jeszcze wielką wartość, jako drogocenny materiał na wyroby stolarskie.

Najpraktyczniej jest sadzić t. z. orzech świętojański (*Juglans regia serotina*), który, dzięki późnemu kwitnieniu, dawno po przymrozkach majowych, rokrocznie obficie ma owoce.

Orzechy należy chronić od mrozów, obwiązując na zimę pnie słomą.

Następna, wtorkowa pogadanka obejmie hodowlę drzew karłowatych.

= Pasieka spółkowa.

W tych dniach zawarto spółkę między panami: Wacławem Kownackim, Janem Pauschem, Michałem Szypowskim i paniami: Ewelina Krajewską oraz Wiktorją Wojnową, w celu założenia wielkiej handlowej pasieki w gubernji radomskiej w pobliżu lasów pasma gór Świętokrzyskich.

Pasieka będzie założona jeszcze w roku bieżącym. Spółka rozpoczęła kapitałem około 30,000 rs.

= Niedozwolona sprzedaż.

Na mocy rozporządzenia warszawskiego komitetu cenzury pociągnięto do odpowiedzialności sądowej mieszkańca m. Warszawy, Henryka Kotek-Koteckiego, za zajmowanie się zbieraniem prenumeraty i sprzedażą numerów pism zagranicznych, tudzież ksiąg i albumów, nie mając na to odpowiedniego, prawem ustanowionego, zezwolenia.

W sądzie oskarżony, za pośrednictwem obrońcy swego działający, do winy się nie przyznał, utrzymując, iż cała jego działalność ogranicza się tylko na rekomendowaniu różnym osobom pism zagranicznych i albumów i że osoby, życzące sobie mieć pisma zagraniczne, bezpośrednio komunikują się z redakcjami, powołując się jedynie na rekomendację oskarżonego.

Kantoru zaś żadnego Kotecki nie utrzymuje, ani żadnych gazet zagranicznych, celem wręczenia ich prenumeratom, nie otrzymuje.

Do sprawy stanęło kilku świadków, którzy oskarżenie w zupełności stwierdzili; oprócz tego do aktu sprawy dołączono liczne dokumenty, a miedzy innymi numer *Kurjera Warszawskiego*, w którym Kotecki ogłasza o sprzedaży przezeń albumów francuskich.

Sędzia pokoju, z uwagi na te dane, tudzież ze względu na to, że K. za to samo przewinienie był już raz surowo karany, skazał go na 40 rs. kary lub 10 dni aresztu policyjnego.

Zjazd wyrok ten w dniu wczorajszym zatwierdził.

= Dla cyklistów.

Wspominaliśmy niedawno o atlasie dla cyklistów wydanym w Wiedniu i o licznych tej pracy błędach.

Zawiedzionych „sprężystych” możemy jednocześnie

pocieszyć wiadomością, iż w tej chwili znajduje się już pod prasą praca litograficzna znanego kartografa i cyklisty, warszawianina, która zadowolni wszelkie wymagania cyklistów.

Zaleca się ona źródłowo opracowaniem, na podstawie map najnowszych, skalą (około 3 wiorst w calu), układem praktycznym, nieprzemakalnością i formatem kieszonkowym.

Z chwilą rozpoczęcia wędrówek, cykliści już się będą mogli posilkować tym jedynym, jak dotąd, atlasem specjalnym.

= Kronika myśliwska.

W tych dniach w Białaczewie, w pow. opoczyńskim, w dobrach Ludwika hr. Platera, odbyło się polowanie, na którym ubito 430 zajęcy.

Było to najświetniejsze polowanie w całym powiecie.

Królem polowania był Zygmunt hr. Plater.

Jeszcze przed laty czterema na polowaniu w Białaczewie zabito zaledwie 28 zajęcy, rezultat łowów tegorocznych daje więc wymowne świadectwo korzyści z racjonalnej ochrony zwierzyny.

= Glazy.

Na dnie Wisły pomiędzy Siekierkami a Kępą Oborską znajduje się znaczna liczba glazów, podanych do celów budowlanych.

Przedsiębiorca Rzekowski z wiosną r. b. przystępuje do eksploatacji kamieni i w tym celu wydzierżawił w Gdańsku machinę, która w kwietniu nadejdzie do Warszawy.

= „Szuberski”.

Piecyki koksowe przenośne inżyniera Szuberskiego, od wielu lat wprowadzone w użycie w Paryżu, i u nas zaczynają wchodzić w praktykę.

Są one wyrabiane nad Sekwaną i pod nazwą „Choubersky” nadchodzą do handlu, jako artykuł pomysłu zagranicznego.

= Wyplata stawek.

Od kilku dni kolektorzy zaczęli wypłacać stawki, należne graczom za klasę piątą ostatniej serii loteryjnej.

Ciż kolektorzy otrzymują od osób prywatnych znaczną liczbę losów zcedowanych na ich nazwisko przez właścicieli stawek.

Jeden z takich przedsiębiorców, zajmujący się „ulativaniem wyplaty”, wyłowił do trzystu ćwiartek od graczy, którym śpieszyło się z podniesieniem kwoty kilkunastorublowej do tego stopnia, iż na rzecz „bankiera” płacili do dwóch rubli prowizji.

= Przywłaszczenie.

Wskutek skargi prywatnej Lewka Stambułki pociągnięto do odpowiedzialności karnej 16-letniego Maurycego Klimermana za przywłaszczenie otrzymanych za sprzedaż czapek rs. 27 kop. 50.

O przywłaszczeniu tem *Kurjer* donosił przed kilku tygodniami w rubryce drobnych wypadków; obecnie przychodzi nam zaznaczyć, iż w sądzie oskarżony, nie przyznając się do winy, dowodził, iż po sprzedaży przezeń czapek i otrzymaniu pieniędzy wszedł do restauracji przy ulicy Długiej, aby się posilić, lecz tu przy wyjściu spostrzegł brak gotówki i nie mógł swojego czasu zwrócić jej prawemu właścicielowi.

Obecnie oskarżony gotów jest sumę tę zwrócić poszkodowanemu z procentami.

Sędzia pokoju, z uwagi na lekkomyślność i wiek oskarżonego, zmniejszył normalny stopień kary i skazał Klim. na dwa tygodnie aresztu policyjnego.

Zjazd wyrok ten w dniu wczorajszym w swojej mocy pozostawił.

= Podstępna kradzież.

Przyjmowanie posług od osób nieznanymi w podróży zawsze jest niebezpieczne, złodzieje bowiem używają rozmaitych podstępów, byleby oplotać swą ofiarę.

W takim położeniu znalazła się panna Emilia Stypińska, nauczycielka, powracająca z Samary przez Moskwę, po trzyletniej nieobecności w kraju.

W wagonie panna S. zabrała znajomość z jakimś małżeństwem, które od razu rozciągnęło nad towarzyszką swoją opiekę.

Nauczycielka dość niechętnie przyjmowała różne usługi, a w Moskwie, odmówiwszy wspólnego zamieszkania w hotelu, nie mogła przecież uchylić się od tego, iż towarzyszy, mianując się Ignatowskim, kupcem, zajął się wyprawieniem bagaży w dalszą drogę.

Oszust, otrzymawszy 100-rublowy banknot, nie wydał pannie S. reszty, a jak się później okazało, razem ze swą towarzyszką zabrał z trzech tłumoków wszystkie cenniejsze rzeczy, w zamian których włożył kamienie.

Panna S. oblicza poniesioną stratę na 400 rs.

= Z przywidzenia.

Wóznicą p. Kownackiego, Jan Marusiak, jadąc onegdaj z Brudna brzezka parokonną, o kilkadziesiąt kroków od przejazdu kolei obwodowej, spadł z koźla i złamał nogę.

Badano o przyczynę objaśnił, iż zdrzemnął się na koźle i przywidziało mu się, iż wjechał na plant tuż pod koła pędzącego pociągu.

= Zniknięcie pieniędzy.

Właściciel kolonji przy drodze górcewskiej, Piotr Samulski, umierając w zeszłym tygodniu, oświadczył żonie i dzieciom, pochodzącym z pierwszego małżeństwa, iż pieniądze, w kwocie 3,600 rs., podniesione przed kilkunastoma dniami z Banku państwa, dla bezpieczeństwa zakopał w ogrodzie.

Po śmierci S., t. j. tegoż wieczora, dwaj synowie z siostrą oraz sąsiadami udali się na wskazane miejsce, lecz nie znaleźli, prócz dołu świeżo zasypanego ziemią i śniegiem.

= Zagadkowy zgon.

Na szosie radziwińskiej znaleziono leżącą bez zmysłów młodą, 16-letnią dziewczynę, która, jak później stwierdzono, nazywała się Marianna Zychówna i pozostawała w służbie u Józefa Sobauskiego, właściciela kolonji w Jankowie Starym.

Zychówna, skutkiem ciężkich ran na ciele, niebawem zmarła, a przed zgonem nie potrafiła objaśnić, kto ją tak pobił i poranił.

Sledztwo, w celu wykrycia sprawcy zbrodni, rozwinięte.

= Nagły zgon.

Wczorajszego wieczora Józefa Supryniewiczowa, zamieszkałego pod № 77-ym przy ul. Wspólnej, powróciwszy do domu, nagle zmarła.

Zwłoki zabezpieczono, w celu przeprowadzenia sledztwa sądowego.

= Zamachy samobójcze.

Do szpitala św. Ducha przywieziono nieprzytomnego, z raną na szyi, Ludwika Szymańskiego, mieszkańca pow. piotrkowskiego, liczącego 42 lata wieku.

Jak się okazało, Szymański podczas gwałtownej kłótni z żoną poderzwał sobie brzytwą gardło.

Nocy wczorajszej Wiktorja Sopocińska, żona robotnika fabrycznego, w mieszkaniu matki na przedmieściu Koło, spożyła sporą ilość fosforu.

Energiczna pomoc zapobiegła niebezpieczeństwu, przynajmniej na razie, lecz stan zdrowia otrutej nie przestaje być groźnym.

Przyczyną rozpaczliwego zamachu były niesnaski rodzinne i ucieczka od męża.

= Pożary.

W jednym z mieszkań pod № 29-ym przy ul. Elekoralnej od przewróconej lampy zapalił się dywan, następnie meble i podłoga.

Pod № 7-ym przy ul. Granicznej w mieszkaniu Goldberga od silnie rozgrzanego pieca zapaliła się pościel.

W obu wypadkach domownicy ogień stłumił.

W Dębinie pod Warszawą, spłonęła karczma z domem za jezdnią, ubezpieczona na 1,330 rs.

Sledztwo wykryło, iż przyczyną pożaru było podpalenie którego sprawcę aresztowano.

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 14-go stycznia, o godz. 6-iej wieczorem, w domu pod № 20-ym przy ulicy Dunaj, odbędzie się sesja czeladników cechu warszawskiego rzeźników, na której dopełnione będzie rozdzielanie składki, przynależnej od czeladników na rzecz szpitala.

— D. 15, 17, 18, 19 i 20-go stycznia odbywać się będą w Łodzi z udziałem prokuratora posiedzenia sądowe zjazdu sędziów pokoju trzeciego okręgu gubernji piotrkowskiej.

— Do d. 15-go stycznia prezes sądu okręgowego plockiego przyjmować będzie podania od kandydatów, ubiegających się o pozyskanie wakujującej posady rejenta przy kancelarii hipotecznej sądu okręgowego plockiego.

— D. 16-go stycznia, o godzinie 1-iej po południu, w lokalu Towarzystwa przy ulicy Hożej pod № 70-ym, odbędzie się posiedzenie miesięczne pań protektorek Towarzystwa opieki nad ubogimi matkami i ich dziećmi.

— D. 15-go stycznia, w magistracie skierniewickim, odbędzie się licytacja na trzyletnią dzierżawę dochodu z opłat jarmarcznych, targowych i kopytkowych w m. Skierniewicach od rs. 377 kop. 50; wadium wymagane w sumie rs. 75 kop. 50.

— Od d. 15-go stycznia rozpoczną się zapisy nowo wstępujących kandydatów w szkole przygotowawczej do korpusów kadeckich (przy ulicy Żorawiej № 36).

— Do d. 15-go stycznia naczelnik wydziału dostaw (Jerolimski 47) kolei warszawsko-wiedeńskiej przyjmować będzie deklaracje na dostawę w r. b. dla tejże kolei: około 2400 pudów stali rezorowej, 40 p. stali sprężynowej, 250 p. stali szwajcowej, 800 p. ołowiu, 900 p. cynku, 200 p. antymonu, 1700 arkuszy blachy pocielanej, 50 pudów blachy mosiężnej, 300 p. blachy miedzianej, 100 funtów blachy najzylbrowej, 200 pudów blachy ołowianej, 12 p. blachy stalowej, 200 p. blachy cynkowej, 60 f. blachy miedzianej i 50 p. blachy cynkowej do telegrafu, 300 pudów sztucerów miedzianych, 1300 sztuk sprężyn buforowych, 6000 stóp b. rur gazowych, 80 sztuk rur żelaznych do zwrotników, 9000 metrów b. rur pioniennych do parowozów, 200 rur pioniennych do kotłów Fielda, 5000 p. oleju rzepakowego, 1100 p. pokostu, 600 p. terpentyny i t. p. Wadja są wymagane w stosunku 10% wartości dostawy.

ZE SWIATA.

× Z Krakowa donoszą nam pod dniem 10-ym m. m.: „W odbywających się tu wyborach do izby przemysłowo-handlowej, zarówno kupcy, jak i przemysłowcy, przedstawiciele najpoważniejszych firm chrześcijańskich, demonstracyjnie powstrzymał się od głosowania i pownosili zbiorowe protesty przeciw aktowi wyborów, a to ze względu na dowiedzione nabywanie głosów za pieniądze. Od szeregu lat przy wyborach do tego ciała reprezentacyjnego praktykowało się zawsze kupowanie głosów, po raz pierwszy wszakże poważna część wyborców przeciw takiemu „systemowi” występuje, a interesującym jest czy będzie z tego jakikolwiek skutek.—Rada miejska postanowiła starać się u sejmu o zezwolenie na pobieranie w Krakowie opłat od widowisk publicznych, z wyjątkiem urządzanych w miejskim gmachu teatru.—Zimowe manewry wojsk, które według pogłosek krążących w sferach wojskowych odbyć się miały w zachodniej części po raz pierwszy w ciągu bieżącej zimy, odwołane zostały, jak zapewniają głównie z tej przyczyny, iż żołnierze dotychczas nie posiadają kożuchów i w ogóle odzieży ich nie chroni dostatecznie od zimna.—W ciągu wiosny za rogatką rakowiecką zbudowane będą koszary dla jednego puł

ku konnicy; koszt budowy wraz z placem wynosi 800,000 złr. — Staraniem hr. Antoniowej Wodzieckiej, na rzecz ubogich dzieci uczęszczających do szkół miejscowych, urządzono w teatrze misterjum religijne, układu ks. Walczyńskiego, przedstawiające Boże Narodzenie. Chór „Lutni” śpiewał za sceną koledy. — Krakowianin, p. Hipolit Frommer, otrzymał od ministerjum spraw wewnętrznych w Austrii i Węgrzech patent na wynalazek własny, nazwany „Additorem”. Jest to przyrząd mechaniczny, ułatwiający liczenie cyfr. Aparat formy małej szkatułki z klawiszami dodaje szybko i dokładnie nieskończoną ilość liczb nawet 9-cyfrowych.

× Zima w Rzymie, jak dowiadujemy się z listu prywatnego, pisanego przez Teresinę Tua do jednego z przyjaciół warszawskich, do najrozkoszniejszych nie należy. Oto co, między innymi, pisze znakomita skrzypaczka pod d. 4-ym b. m.: „Dokuczają nam tu zimna nieznosne. Śnieg pada, mróz szczypie, jakby gdzieś na północy. Rzym przesłonicznie wygląda pod białosnieżnym całunem, ale za to my brniemy po błocie, a w domach, nieprzygotowanych na takie zimna, drżymy od chłodu. Powinny nas pocieszać sztuka, ale sezon zimowy w Rzymie w r. b. fatalny. Teatry upadają, Stowarzyszenie orkiestralne w sobotę ubiegłą rozpoczęło szereg symfonij Beethovena. Sądząc z pierwszej, już wykonanej, będzie to raczej parodia symfonij. Na razie niema nawet kwartetów, nie słychać nic o koncertach. W d. 19-ym b. m. odbędzie się koncert na cel dobroczynny. Będzie grała sonnatę Bossiego z p. Bajardi, wybornym pianistą, mającym świetną przyszłość przed sobą. Co środa odbywają się wieczory muzyczne: grywamy z zapalem teroety, kwartety i t. p. W ubiegły piątek byliśmy na dworze u królowej, która cierpi mocno na palce. Ileż gra na fortepianie, klawisze różnią się od krwi, co wielce drażni królową.”

× Panna Małgorzata Bagińska, utalentowana skrzypaczka, brała świeżo udział w jednym z koncertów w Berlinie, w sali Bechsteina. Krytyka chwali piękny ton i uczucie w grze artystki.

× Charcot doczeka się niezadługo pomnika nad Sekwaną. Utworzył się już komitet do zbierania składek i administrowania funduszami. Składki od lekarzy francuskich płyną żwawo.

× Zbytłowne tualety. Jeżeli gdzie, to w Ameryce piękne damy nie krępują się w wydatkach na tualety. Na jednym z balów w New Yorku żona jakiegoś miljonera miała na sobie tualetę, która zwróciła nawet uwagę yankesów, przyzwyczajonych w ogóle do zbytłowności. Dama ta miała na sobie suknię z samych koronek, które same w sobie stanowiły fortunę. Największy podziw jednak wywołały trzewiczki amerykańki. Na niebieskim atłasie widniały cyfry właścicielki obuwia, wyszyte szmaragdami, rubinami i perłami. Całe zaś obcasy były wysadzane brylantami. Samo obuwie tej modni amerykańskiej kosztowało 50,000 dolarów.

BANKI MYDLANE.

W składzie węgla.

— Po czemu dziś korzec węgla?

— Według cennika, szanowny panie, według cennika.

Cennik wisi na ścianie:

— 0° R. korzec 95 kop.

— 2° R. „ 96 „

— 6° R. „ 97 „

— 8° R. „ 99 „

— 10° R. „ 100 „

Wyżej — 20° R. — według umowy.”

Na ślizgawce.

Nie odznaczająca się urodą dama wyśmiewa początkującego dopiero na lodzie młodzieńca.

Po chwili dama rzecze, trąc uszy zaczerwienione od mrozu:

— Ach, jak mnie bolą uszy!...

— Prawdopodobnie pani — odcina się teraz młodzieńiec — ukąsiła się w ucho w chwili, gdy pani śmiała się z mojej niezgrabności!...

Meżatce rady dobre.

Pani meżatko! Nie kochaj męża

Dla samej siebie,

Bo, oprócz słońca, są też i chmury

W małżeńskim niebie.

Nie chciej, by wiecznie patrzył na twoje

Gładkie oblicze,

Lecz i w nadziemskie kieruj go szlaki,

Jak Beatrycze.

Zazdrosną pono o męża bywa

Każda podwika,

Bądźże zazdrosną, gdy zło do serca

Męża przenika.

Nawet Herkules ma chwile łzawo

W życiu nierzadko,

Więc, gdy zapłacze twój pan małżonek,

Bądźże mu — matką.

I pomnij zawsze, że mąż nie baba,

Ból go nie skruszy,

Że płakać można, choć oczy suche,

Gdzieś w głębi duszy.

A przedewszystkiem: nie buchaj nigdy

Jako dynamit,

Lecz bądź dla męża, jak jedwab miękki

Albo aksamit!...

W miejsce powinszowań noworocznych

Na osady rolne.

Stanisław Watraszewski z Brześcia Kujawskiego
rs. 3.

— Dnia 13-go stycznia, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci ukochanego Stefusia, składam na następujące cele: na kolonje letnie rs. 10, na odzież dla ubogich dzieci rs. 5 — i na sieroty po cieśli Jeleńskim rs. 5.

Na wpisy dla uczniów

J. K. kop. 45.

Na ubogiej staruszki do uzn. redakcji

Prenumeratorka z Karmelickiej rs. 1 kop. 40.

Dla rodziny K. z 6-em dziećmi bardzo biednej

(Lipowa № 11, m. 18).

Bezimiennie rs. 5.

Dla wdowy po nadkonduktorze z 5-em drobnymi

dzieci (Mostowa № 26, m. 21).

Bezimiennie rs. 5.

Dla matki z 5-em dziećmi, ciężko chorej, opuszczonej

od męża (Mostowa № 22, m. 7).

Bezimiennie rs. 5.

Dla najuboższych.

J. Lichtenstahl rs. 1 kop. 45. — Właściciel zakładu pod firmą „Irys” złożył okulary.

Nekrologja.

† S. p. Genowefa Helena z Wandlów
BOETTCHER,

żona właściciela cukierni, 213

po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, zasnęła w Bogu dnia 12-go stycznia 1894 r., przeżywszy lat 34. Pozostały mąż wraz z synem zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z kaplicy przy ulicy Młynnej, odbyć się mającej dnia 15-go stycznia, to jest w poniedziałek, o godz. 3-iej po poł. na cmentarz ewangelicko-augsburski. Oddzielne zaproszenia rosyłane nie będą.

KLEMENTYNA NENSBERG,

panna, po krótkich cierpieniach, zasnęła w Bogu dnia 11-go stycznia 1894-go r., przeżywszy lat 73.

Wyprowadzenie zwłok z kaplicy przy ul. Młynnej odbędzie się d. 14-go stycznia t. j. w niedzielę, o godz. 11-iej przed połud. na cmentarz ewangelicko-augsburski. Na smutny ten obrzęd zaprasza się przyjaciół i znajomych zmarłej. — Osobne zaproszenia rosyłane nie będą.

**Tekla z Mogilnickich
DABROWSKA,**

wdowa po s. p. Tomaszu, sekretarzu warsz. departamentów rządowego senatu, opatrzona św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 103, zasnęła w Bogu dnia 12 stycznia r. b., w Schronieniu paraliżików św. Władysława, zarogatką belwiderską. Zarząd Schronienia zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo do kaplicy Schronienia (Belwiderska № 4) dnia 15-go stycznia, to jest w poniedziałek, o godz. 10-iej zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i tejże kaplicy, o godz. 2-iej po połud., na cmentarz powązkowski.

Osobne zaproszenia rosyłane nie będą.

—231—

Wiktor Mateczyński,

kawaler, obywatel ziemski gubernji kijowskiej,

opatrzony św. Sakramentami, po długich cierpieniach, zasnął w Bogu dnia 11-go stycznia 1894 r., przeżywszy lat 63. Pograżeni w smutku: brat i siostrzeńce, zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na żałobne nabożeństwo do dolnego kościoła św. Aleksandra dnia 14 stycznia, to jest w niedzielę, o godzinie 10-iej zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła zaraz po skończonem nabożeństwie na cmentarz powązkowski.

Osobne zaproszenia rosyłane nie będą.

—229—

**Feliksa z Krzymuskich
KARNKOWSKA,**

zasnęła w Bogu dnia 11-go stycznia 1894 r., przeżywszy lat 68.

Pozostały mąż z synami zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok odbyć się mające z Miogoszyna w poniedziałek dnia 15 stycznia, o godz. 5-iej wieczorem, oraz na żałobne nabożeństwo w dniu następnym, to jest we wtorek, o godz. 10-iej zrana, w kościele parafjalnym w Łękach, po którym nastąpi pochowa. nie zwłok na cmentarzu miejscowym.

3—202

Stanisław Podczaski,

obywatel ziemski,

zakończył życie dnia 9-go stycznia 1894 r., przeżywszy lat 77. Wyprowadzenie zwłok ze wsi Zawady do kościoła parafjalnego w Lipowcu odbędzie się dnia 14-go b. m., o godzinie 4-iej po południu, a dnia następnego, po skończonem nabożeństwie, złożenie do grobu.

Na obrzędy te pozostała rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych.

Osobne zaproszenia rosyłane nie będą.

2—192—

S. + P.

Janinka Łęczycka,

po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, w d. 12-ym stycznia powiększyła grono aniolków. Stroskani rodzice zapraszają krewnych i znajomych na wyprowadzenie zwłok z kościoła Narodzenia N. P. Marji na Lesznie, w niedzielę, tj. 14-go b. m., o godz. 2-iej po południu na cmentarz brudziński. —238

B. P.

**Gustawa ze Stabholtzów
BENZEF,**

żona b. kupca,

po długich i ciężkich cierpieniach, zasnęła w Bogu, w wieku lat 63. Wyprowadzenie zwłok z ulicy Pokornej № 12 nastąpi w niedzielę, dnia 14-go b. m., o godzinie 1-iej z południa, na które stroskany mąż, siostra, siostrzenice i rodzina zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych.

2—212

W poniedziałek, dnia 15-go b. m., o godzinie 11-iej przed południem, odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele powązkowskim, za duszę

Seweryna i Izabelli z Łukasiewiczów

OBERFELD,

po którym nastąpi zaraz poświęcenie pomnika, o czem zawiadamia krewnych i znajomych

—211—

pozostały SYN.

+ W poniedziałek, to jest dnia 15-go stycznia, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci, w kościele św. Aleksandra, o godzinie 10-iej zrana, odprawione będzie nabożeństwo za duszę

ś. p. Józefa Matejki,

emeryta,

na które pozostałe dzieci i wnuki zapraszają.

319

+ W dniu 15-ym stycznia, t. j. w poniedziałek, o godzinie 9 i pół zrana, w kościele św. Krzyża, odprawione będzie nabożeństwo żałobne za duszę ś. p.

221

Leona Dzierzkowskiego.

+ W poniedziałek, dnia 16-go stycznia r. b., jako w drugą bolesną rocznicę śmierci

ś. p. Alfonsa Gajewskiego,

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim) na Krakowskim-Przedm., przed wielkim ołtarzem, o godzinie 11-iej przed poł., na które pozostała żona zaprasza krewnych i przyjaciół.

—217—

+ W poniedziałek, jako w piątą rocznicę śmierci

208

ś. p. Walerji z Holtorfów

Karpińskiej,

w kościele św. Krzyża, o godzinie 10 i pół zrana odbędzie się żałobne nabożeństwo za spokój jej duszy, na które pozostali rodzice i synowie zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych.

+ W poniedziałek, dnia 15-go stycznia odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele Narodzenia Najświętszej Marji Panny na Lesznie, o godzinie 9 i pół zrana za duszę

S. + P.

ks. Franciszka Chmielewskiego,

byłego proboszcza parafji, na które obecny proboszcz ks. Stanisław Niewiarowski wiernych i parafjan zaprasza.

—207

Z Petersburga.

Bież. wied. zwracają uwagę na następującą godną uznania inicjatywę ze strony p. ministra finansów S. J. Wittego:

„Jak słyszeliśmy — powiada gazeta — pan minister finansów zwrócił się poufnie przez pp. zarządzających izbami skarbowymi do podwładnej mu inspekcji podatkowej i przez p. ministra spraw we-

wewnętrznych do gubernatorów, oraz administracji wiejskiej z propozycją zwrócenia pilnej uwagi na tę smutną stronę życia włościańskiego, która nosi charakterystyczną nazwę „wyciskania podatków” w pewnych porach roku. P. minister finansów uznał za stosowne położyć kres wszelkim środkom egzekucyjnym, stosowanym przez administrację wiejską, ze zbytnią nieraz gorliwością, wyrażając życzenie, aby leżono więcej na poczucie obywatelskie ludności w płaceniu podatków.”

W swoim czasie przytaczaliśmy na tem miejscu dane o rezultatach operacji z cukrem, który sprowadzono z zagranicy ministerjum, celem zapobieżenia dalszej podwyżce cen na rynku wewnętrznym. Jak wiadomo, operacja ta dała ostatecznie na rzecz skarbu 3,211,993 rs. zysku. Z powodu tak pomyślnego rezultatu, organ urzędowy ministerjum *Wiestn. finans. prom. i targ.* pisze pomiędzy innemi:

„Chroniąc konsumentów od nadmiernego podwyższenia cen, sprzedaż cukru zagranicznego za zasadach, przyjętych przez ministerjum, jednocześnie zabezpieczała interesy przemysłu cukrowniczego. W miarę wyjaśniania się urodzaju buraków i spodziewanej produkcji cukru, ceny mączki cukrowej zaczęły spadać stopniowo, a spółcześnie przerwany też został dowóz cukru zagranicznego nawet przed upływem ustanowionego poprzednio terminu. Można zatem stanowczo twierdzić, że w wieziono tylko rzeczywiście potrzebną ilość cukru, tę mianowicie, której brakło na potrzeby wewnętrzne, oraz na zwykły wywóz do Azji. Ztąd też w początkach nowego periodu produkcji na rynkach wewnętrznych nie pozostało żadnej nadwyżki, która mogłaby wywierać nacisk na rynek wewnętrzny i tem dopomagać do nadmiernego obniżania cen cukru podczas bieżącej kampanji.”

Według informacji departamentu dochodów nie stałych, w czasie kampanji bieżącej było czynnych 226 fabryk cukru (224 w r. z.); z liczby tej było 190 fabryk, przerabiających tylko mączkę, a 36 wyrabiających również rafinadę; w roku poprzednim było pierwszych 186, drugich zaś 38. Przybyły w kampanji ostatniej cztery nowe fabryki, ilość zaś rafinerji zmniejszyła się o dwie. Wszystkie będące w ruchu fabryki stosują u siebie system dyfuzyjny, z wyjątkiem jednej (w gub. tulskiej), posługującej się jeszcze systemem prasowym. Plantacje buraków obejmowały 305,592 dziesięcin, o 41,704 dziesięcin (16%) więcej, niż w kampanji poprzedniej; najbardziej powiększył się obszar plantacji w prowincjach południowo-zachodnich, a najmniej w Królestwie Polskiem.

Now. wr. dowiaduje się z wiarogodnego źródła, że wiadomość o tem, jakoby ministerjum finansów odmówiło stanowczo wszelkich ulg syndykatom producentów nafty, są pozbawione podstawy.

„Przeciwnie — zapewnia gazeta — ministerjum finansów postanowiło zniżyć opłaty przewozowe na kolei zakaukaskiej. Pozostaje tylko oznaczyć bliżej normę zniżki. W d. 4-ym b. m. przy departamencie handlu i rekodziel była zwołana narada, która zaprojektowała formę tej ulgi. Po rozważeniu przez p. ministra wniosków narady departament handlu i rekodziel przystąpi niebawem do ułożenia taryf zniżonych od przewozu nafty na kolei zakaukaskiej.”

W *Birż. wiedz.* czytamy:

„Wobec zapadłej uchwały o wprowadzeniu w wykonanie od d. 13-go stycznia r. b. taryf zniżonych od transportów węgla z zagłębia dąbrowskiego na południe państwa, kilku właścicieli większych kopalń dąbrowskich zawarło już umowy o dostawę w styczniu i lutym węgla w ilości 15-tu milionów pudów. Jak zapewniają świadomi rzeczy, ten znaczny odpływ węgla w krótkim względnie czasie nie wpłynie podobno ujemnie na ruch węgla z kopalń dąbrowskich na zwykłe rynki.”

Petersburski korespondent *Journ. des Débats* (według cytaty *Nowosti*) wypowiada następujące zdanie o poruszonym obecnie projekcie zawarcia konwencji literackiej pomiędzy Rosją a Francją:

„Byłoby niezręcznością szukać obecnie okazji do przeniesienia tej sprawy na drogę dyplomatyczną. W ten sposób możnaby dotknąć stron ciemnych i rzucić cień na jasny blask przyjaźni francusko-ruskiej, od której trwałości zależą zarówno we Francji, jak i w Rosji daleko ważniejsze sprawy, aniżeli interesy jakiej setki autorów i wydawców. Ci ostatni zresztą sami są winni, jeżeli konwencja z r. 1861-go została zerwana. Popelnili oni wielką nieostrożność, powierzając wykonanie jej w praktyce niezręcznym i nieświadomym stosunków agentom, którzy zamiast korzystać z konwencji, jako z tarczy do obrony interesów autorskich, uczynili z niej broń do wojowania tam, gdzie można było z łatwością zakończyć nieporozumienie na drodze obustronnych układów. Należy przytem pamiętać, że konwencja z roku 1861-go zapewniała prawie wyłącznie zyski wydawcom francuskim, ponieważ dzieła ruskie rzadko wtedy były tłumaczone lub wydawane we Francji. Lecy agenci tak nieumiejętnie rzecz poprowadzili, wywołali tyle starć i nieporozumień, iż rząd ruski postanowił rzecz za-

łatwić radykalnie, i kiedy przyszedł termin ekspiracji konwencji, odmówił jej odnowienia stanowczo.”

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

WIEŚCI O PRZESILENIU.

Berlin 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — *Nationalzeitung* prostuje błędne informacje *Vossische Ztg.*, jakoby kanclerz Caprivi oświadczył zamiar wzięcia dymisji dlatego, ponieważ cesarz bez wiedzy jego zamianował kapitana Natzmera szefem policji krajowej w Kamerunie. Cesarz miał ten zamiar, wszakże cofnął go skutkiem przedstawienia ze strony kanclerza, iż na szefa policji kameruńskiej zamianować należy oficera należycie obznajmionego ze stosunkami miejscowymi.

PLANY ROLNIKÓW.

Berlin 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Partja agrarna w pruskiej izbie panów zamierza zaraz po zebraniu się sejmu interpelować rząd w sprawie zapowiedzianych przezeń projektów dla podniesienia rolnictwa. *Freisinnige Ztg.* utrzymuje, iż wczesna zapowiedź tej interpelacji ma rolnikom zapewnić odwrót w sprawie traktatu handlowego z Rosją.

PROTEST.

Berlin 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Niemiecki wiec handlowy uchwalił wczoraj rezolucję protestującą przeciw nowym projektom podatkowym rzeszy, jako podkopującym handel.

PROCES „OMLADINY”.

Praga czeska 13-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — obrońcy w procesie „Omladiny” wystosowali depeszę do ministra sprawiedliwości, w której wykazują, że proces, do którego wchodzi samych oskarżonych 77-iu i w którym uczestniczyć musi wraz z trybunałem, świadkami i mężami zaufania 221 osób, nie może odbywać się w wyznaczonej ku temu przez prezesa trybunału szczupłej sali. Względem ludzkości, zdrowia i sprawiedliwości żądają kategorycznie zarządzenia temu.

BURZE W SEJMIE.

Berno morawskie 13-go stycznia. (T. p. K. W.) — Marszałek sejmowy odmówił przyjęcia wniosku o zniesienie stanu wyjątkowego w Pradze czeskiej, jako niezgodnego ze statutem krajowym. Wrzawa na galerjach. Marszałek kazał je opróżnić i zamknął posiedzenie.

DWORZEC W GENEWIE.

Bern (w Szwajcarii) 13-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — Rząd kantonu genewskiego odkupił dworzec w Genewie od francuskiej kolei śródlądowej. Rząd francuski nie skłania się podobno do zatwierdzenia tego kupna. W takim razie Szwajcaria musiałaby na drodze dyplomatycznej zastrzedz swoje prawo do wywłaszczenia kompanii francuskiej, skoro dworzec leży na terytorjum szwajcarskiem.

VAILLANT.

Paryż 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Vaillant zdecydował się podpisać prośbę o kasację wyroku.

Paryż 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Deputowani socjalistyczni podpisują prośbę o złagodzenie kary Vaillanta.

PODRÓŻE ESKADRY.

Paryż 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Oczekują tutaj przybycia części ruskiej eskadry śródlądowej admirała Avellana na wody francuskie. Admirał zapowiedział zwiedzenie portów algijskich w ciągu zimy.

ODKRYCIE.

Paryż 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Policja odkryła obszerną korespondencję, z której wynika, iż projektowano nowe zamachy.

WYPADKI WŁOSKIE.

Rzym 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Kanonik Urso przewieziony będzie do Palermo. Są poszlaki, że pomiędzy nim a deputowanym Defelice Giuffridą było porozumienie. W Katanii powitano wojsko przybyłe z Rawenny gorącymi okrzykami „Niech żyje armja!” Żądano z entuzjazmem odegrania hymnu królewskiego.

POWIEKSZENIE FLOTY.

Londyn 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Zapewniają, iż rada ministrów nie powzięła dotąd ostatecznych uchwał co do powiększenia angielskiej floty wojennej o 20 okrętów. Nie ulega zresztą wątpliwości, że parlament przy dzisiejszym swem usposobieniu uchwali wszelki, choćby najwyższy kredyt na budowę floty.

ROZBROJENIE.

Londyn 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — W izbie gmin oświadczył Gladstone, że nie uważa dzisiejszej chwili za stosowną do proponowania mocarstwom rozbrojenia. Podsekretarz stanu Grey oświadczył, iż rząd dał instrukcję konsulom zagranicznym, aby ostrzegali ludność miejscową przed chęcią emigracji do Anglii, gdyż tutejszy rynek pracy jest przepełniony.

MANIFEST ZORILLI.

Madryt 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Wczorajsze dzienniki poranne zamieściły manifest Zorilli, w którym przewodząca republikanów rewolucyjnych składa hołd Papieżowi i oświadcza gotowość do porozumienia z duchowieństwem. *Epoca* obwinia Zorillę o zamiar *pronunciamienta* przy pomocy żywiółów w ojskowych.

NOWY DZIENNIK.

Rzym 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — W tych dniach zacznie tutaj wychodzić nowy organ watykański w języku francuskim pod redakcją alzatczyka, Böcklina.

EKSPLOZJE.

Londyn 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Z Rio de Janeiro donoszą, że na pokładzie okrętu „Tomandara” eksplodowała armata, skutkiem czego 5 osób zginęło. Druga eksplozja zaszła w forcie Vittegaignton, przyczem zginęło 15 osób.

Berno morawskie 13-go stycznia. (T. p. K. W.) — W koszarach tutejszych rozrzucono pamflety socjalistyczne.

Berlin 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Cesarz wystosował pismo dziękczynne do magistratu berlińskiego za wyrażone mu życzenia noworoczne. W piśmie tem zapewnia cesarz, że będzie i nadal dokładał wszelkich starań do utrzymania pokoju zewnętrznego i wewnętrznego.

Berlin 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Virchow przyszedł już zupełnie do zdrowia.

Paryż 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Izba wybrała 290 głosami na 357 głosujących Karola Dupny na przewodniczącego. Radykalisci wstrzymali się od głosowania. Na wiceprezesów wybrani: de Mahy, Feliks Faure, Etienne i Lockroy.

Londyn 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Parlament odroczył się do d. 12-go lutego.

Amsterdam 13-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — Tutejszy klasztor jezuitów spłonął.

Madryt 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Z Melilli donoszą, iż mianowanie Alego el Rubio baszą terytorjum Melilli sprawiło złe wrażenie w kołach hiszpańskich. Rubio słynie z nienawiści dla hiszpanów.

Berlin 13-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Kuble w gotówce 218 25 (wczoraj 218.40)
Ruble na dostawę 218 25 (wczoraj 218.25)

Z SĄDÓW.

Podatek kwaterunkowy.

Senat rządzący rozstrzygał niedawno sprawę, mającą o-gólniejsze i zasadnicze znaczenie.

Plenipotent hr. Tarnowskiego, p. Kazimierz Ponikiewski, zaskarżył decyzję rządu gubernjalnego radomskiego, która nie zwolniła jego mandatariusza od podatku kwaterunkowego, jaki przypadał z dochodu propinacyjnego miastu Końskie.

Po zbadaniu wszystkich okoliczności, senat rządzący znajduje, że zasadnicze przepisy, dotyczące podatku kwaterunkowego w gubernjach Królestwa Polskiego, mieszczą się w postanowieniu rady administracyjnej z r. 1833-go i instrukcji b. komisji spraw wewnętrznych z r. 1842-go. W przepisach tych powiedziano, że podatek kwaterunkowy pobiera się nie tylko od wszelkiej własności, lecz i od każdego zajęcia, przynoszącego dochód.

Nadto kwestja niniejsza została jeszcze ściślej rozstrzygnięta przez komisję rządową spraw wewnętrznych, która wyjaśniła, że obowiązek wnoszenia podatku kwaterunkowego rozciąga się między innymi i na właścicieli propinacji, nawet w razie oddania prawa propinacji jego w dzierżawę.

Z tego powodu, chociaż w przepisach z r. 1868-go nie wspomniano o poborze podatku kwaterunkowego od właścicieli propinacji, lecz jednocześnie powiedziano, że ma być ściągany z każdego miasta w takim rozmiarze, jak w r. 1867-ym.

Na zasadzie więc powyżej wyłuszczonego, jak również biorąc pod uwagę, że w myśl obowiązującego prawa w Królestwie Polskiem, właściciele propinacji dotychczas są obciążeni podatkiem kwaterunkowym, senat uznał skargę Ponikiewskiego na rząd gubernjalny radomski za bezzasadną.

Ze sprawy tej jednak okazuje się, że od r. 1868-go aż dotąd, żadnych nowych przepisów, dotyczących poboru podatku kwaterunkowego w gubernjach Królestwa Polskiego, nie ustanowiono; z tego więc powodu senat rządzący zaopiniował: pozostawić skargę Ponikiewskiego bez skutku, lecz zwrócić zarazem uwagę pp. ministrów: spraw wewnętrznych i finansów na potrzebę przyspieszenia w przedmiocie wydania nowych przepisów o podatku kwaterunkowym w drodze prawodawczej.

Pierwszy wyścig dystansowy

(Komunikowane.)

Dyrekcja Towarzystwa wyścigów konnych w Królestwie podaje do wiadomości publicznej warunki projektowanego wyścigu dystansowego, a mianowicie:

Wyścig dystansowy ma się odbyć pomiędzy Ćmielowem a Warszawą. Wyścig rozpocznie się w poniedziałek po pierwszym dniu wyścigów warszawskich, tj. d. 28-go maja. Start dla wszystkich razem odbędzie się na placu treningowym księcia Al. Drucko-Lubeckiego w Ćmielowie wobec specjalnie do tego wybranej komisji. Metę stanowiąc będzie celownik naprzeciw budki sędziowskiej na placu wyścigowym warszawskim.

Do wyścigu tego, jako jeźdźcy, mogą należeć: a) członkowie wszystkich Towarzystw wyścigowych, zatwierdzonych przez główny zarząd stad rządowych; b) wszyscy znajdujący się w czynnej służbie oficerowie wojsk rosyjskich; c) członkowie zagranicznych Towarzystw wyścigowych; i d) osoby, rekomendowane przez nie mniej niż dwóch członków Towarzystwa wyścigów konnych a zatwierdzone przez wiceprezesa.

Do biegu przypuszczone są wszystkie konie, urodzone w Cesarstwie i Królestwie Polskiem bez względu na pochodzenie.

Jako droga dla wszystkich ma być przyjęta szosa, ciągnąca się od Ćmielowa na Ilżę, Radom, Grójec do Warszawy.

Przed wjazdem do miasta, tj. przed rogatką jerozolimską, na szosie będzie wyznaczony flagami skręt do prowizorycznej bramy w parkanie placu wyścigowego od strony obozu, a na placu jeźdźcy skierują się na prawo i pojedą w tym kierunku po torze do celownika.

Waga na ogiery i wałachy 4-letnie 4 p. 25 f., 5-letnie 4 p. 30 f., pełnoletnie 4 p. 35 f. Klacze 5 funtów mniej.

Przepisy dotyczą wagi podług normalnej ustawy, jednak współbiegającym się ze względu na długi dystans wolno stracić na wadze 5 funtów. Stawki dla członków Towarzystwa wyścigów konnych w Królestwie Polskiem zostały ustanowione na rs. 25, 50 lub 100, a mianowicie: wnoszący przepadek rs. 10 do d. 12-go lutego 1894-go r. opłaca rs. 15 stawki przy meldowaniu konia, zamknięciem w Ćmielowie w sobotę, d. 26-go maja, o godzinie 12-iej w południe. Wnoszący przepadek rs. 25 do d. 13-go kwietnia opłaca stawki przy meldowaniu rs. 25, wreszcie meldujący konia bez opłaty jednego z wy-

szczególnionych przypadków ma wnieść stawkę jednorazową rs. 100. Właściciele, nie będący członkami Towarzystwa wyścigów konnych w Królestwie Polskiem, płacą także przepadek, lecz stawki rs. 15 więcej. Przepadek wnoszą się do kasy Towarzystwa wyścigów konnych w Warszawie, a wszystkie konie, zapisane we właściwym czasie, zostaną ogłoszone w piśmie sportowym *Jeździec i myśliwy*. Meldunki będą dopelniane w Ćmielowie w mieszkaniu p. Kazimierza Mrozińskiego w obecności komisji, wydelegowanej przez Towarzystwo wyścigów konnych, która będzie otwierać koperty z zapisami koni.

Nagród sześć, z których pierwsza rs. 1000, druga rs. 500, trzecia rs. 250, czwarta rs. 150, piąta rs. 100 i szósta rs. 50. Jeźdźcy pierwszych dwóch koni dostają żetony złote, następni czterej srebrne; reszta uczestników, o ile przyjadą w trzy godziny po pierwszym koniu, pamiętkowe żetony brązowe.

Nagrody oprócz dwóch pierwszych, z których jedna dla pierwszego konia jest ofiarowaną przez Towarzystwo wyścigów konnych w Królestwie Polskiem, druga przez Gustawa hrabiego Przezdzieckiego, będą utworzone z przepadków i stawek, które wpłyną przy zapisie koni. W razie gdyby suma z tego źródła osiągnięta przewyższała oznaczoną powyżej sumę nagród dla 4-ch następnych koni, wtedy ustanawia się 7-ma, nie przewyższającą rs. 200 dla jednego z 6-ciu pierwszych koni, którego komisja uzna na drugi dzień po wyścigu za najswieższego. W razie, jeżeli się okaże przewyżka, podzielona ona będzie przez komisję w odpowiednim stosunku pomiędzy 6 pierwszych koni.

Aby dostać którąkolwiek nagrodę pieniężną, trzeba we wtorek, d. 29-go maja o godzinie 4-tej po południu przejechać na koniu tor kłusem lub galopem przed zebraną komisją. Dla zrównania szans żadnemu jeźdźcowi niewolno rozstawać służby stajennej dla pielęgnowania jego konia. Cały dystans trzeba przebyć albo na koniu, albo prowadząc konia za uzdę.

Wyścig będzie kontrolowany przez wydelegowanych przez komisję stewardów.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— *Stalej prenumeratorki z ul. Królewskiej.* — Metody Ollendorfa.

— *Samodzielność.* — 1) Szkoła zegarmistrzostwa pozostaje dotąd w sferze projektów. 2) Szkoła dentystryczna mieści się przy rogu ulic Królewskiej i Krak. — Przedm. Kandydaci obojga płci przyjmowani są nie młodsi, niż 17 lat wieku, ze świadectwami ukończenia przynajmniej sześciu klas gimnazjalnych. Opłata za semestr wynosi rs. 75. Cały kurs rozdziela się na pięć półrocznych semestrów. 3) Lekcje masażu pobierać można tylko u lekarza specjalisty.

— *Futurus studiosus.* — Adres: An das Politechnicum in Charlottenburg bei Berlin.

— *Panu S. S. w Bydlinie.* — Z usług wydziału rekomendacji pracy korzystać mogą tylko członkowie Towarzystwa subiektyw handlowych i przemysłowych m. Warszawy.

— *Panu M. Lizi.* — Nie zamieścimy.

— *Panu Wład. Pr. w Łodzi.* — Moneta, której odbitkę otrzymaliśmy, pochodzi z epoki, gdy Belgja pozostawała pod berłem hiszpańskiem, a mianowicie z czasów Filipa IV-go (1623—1665). Jest bardzo pospolita, bez wartości numizmatycznej.

— *Złota, 20. Biblioteka.* — Powieści, z wyjątkiem pism czysto specjalnych, drukują stale wszystkie nasze pisma periodyczne. Książki po cenie niższej można nabyć w antykwariach i na wyprzedziałach. Jeżeli księgarnia ma zaufanie do nabywcy, może mu powierzyć książki na spłatę ratami; jest to już jednak sprawa kredytu osobistego.

— *Korespondentowi handlowemu.* — Podręcznik N. Krakowskiego.

— *Pani S. P.* — Tak specjalną informację może tylko sz. pani powziąć w tych szkołach rzemiosł dla kobiet, w których za opłatą uczą koszykarstwa.

— *Ciekawemu prenumeratorki.* — Osoba, o którą sz. pan zapytuje, jest bezdzietna.

— *Sola.* — List do Zoli może sz. pan wysłać pod adresem księgarni Charpentier'a w Paryżu, księgarnia ta bowiem specjalnie zajmuje się wydawnictwem jego dzieł.

— *Panu J. Dob. statemu prenumeratorki.* — Według statystyki z r. 1886-go, liczba mieszkańców zamieszkała się w następujących cyfrach: w Cesarstwie męczyzn 42,499,000, kobiet 42,896,000, w Królestwie zaś męczyzn 4,084,000, kobiet 4,224,000.

— *Panu St. Mich.* — Bilet do loterii klasycznej może sz. pan nabyć tylko u kolektora. Bilety do klasy I-iej loterii bieżącej sprzedają już od połowy stycznia. Cwiartka kosztuje rs. 3 kop. 6.

— *Panu J. L.* — Szkoła niższa rolnicza na folwarku Brzozowo, o ile istnieje, ma być otwarta na początku roku szkolnego.

GIELDA.

Warszawa, 13-go stycznia.

Poranne dzisiejsze szacowania berlińskie zapowiadały kursy 218.—, 218.— w poszukiwaniu, 218.25 w zaofiarowaniu i 218.25, co się równa kursom 45.87½ i 45.80 bez kosztów. Nasze zebranie giełdowe dzisiejsze obracało Berlinem wpłatomym tylko po kursie 45.95 (odpowiadającym kursowi 217.60 m. bez kosztów), wobec czego o różnicach kursowych nie było dziś mowy; przy porównaniu wczorajszego kursu końcowego mieliśmy różnicę 10 kop. na korzyść rubli. W dostawach robiono dziś niewiele.

Sprzedano dostawy z odbiorem codziennym stosownie do woli kupującego z terminem trzechmiesięcznym po 46.25.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim Berlinem obracano po 45.95. Londyn krótki bez ruchu. Paryż krótki brano po 37.22½. Za Wiedeń krótki osiągnęto 75.25.

Z końcem giełdy żądano: za Berlin krótki 46.05, za Londyn krótki 9.32½, za Paryż krótki 37.30 i za Wiedeń krótki 75.40.

Dyskonto bankowe w Berlinie 4%, w Londynie 3%, w Paryżu 2½% i w Wiedniu 5% w stosunku rocznym.

W papierach obrotu średnie, przy tendencji bez zmian. Żądano za listy likwidacyjne po 96.85 i po 96.35, względnie do wielkości odcinków, a otrzymano za kilka tys. rubli po 96.70 w sztukach po rs. 1,000 i 500. W zaofiarowaniu nominalnem notowano pożyczki wschodnie II-iej em. po 102.— i po 103.— III-iej em. Pożyczki premjowe I-iej em. z roku 1864-go ceniono po 252.—, premjówki II-iej em. z roku 1866-go po 227 i po 192 listy premjowe szlacheckie, zabrano zaś kilkadziesiąt premjówek I-iej em. po 250.50 250.75 i 251.—, oraz kilkanaście listów premjowych szlacheckich po 191 i 191.25. Bilety Banku państwa I, II-iej i VI em. chciano zbyć po 103.25. Pożyczki wewnętrzne 4% z roku 1887-go I-iej ser. oddawanoby po 94.85 i po 94.45 trzy pozostałe serie. Pożyczki wewnętrzne 4½% z r. 1893-go chciano zbywać po 99.50.

Listy zastawne ziemskie 4½% starano się umieścić po 98.75, a nabyto kilkanaście tys. rubli po 98.45.

Listy zastawne 5% miasta Warszawy ofiarowano po 102.— I i II-iej s., po 101.85 III-iej i IV-iej s. i po 101.— V, VI i VII-iej s., a wzięto kilkanaście tys. rubli dwóch ostatnich seryj po 100.50 i 100.55.

W żądaniu 5% listy zast. miasta Łodzi II-iej, III-iej i IV-iej seryj po 100.25.

Obligacyi kanalizacyjnych miasta Warszawy można było dostać po 100.35.

Kupiono kilkanaście tys. 5% listów zastawnych kijowskich po 99.90.

Sprzedano kilkadziesiąt sztuk akcji Banku handlowego w Warszawie po 444, 446 i 445, kilkanaście akcji warszawskiego Banku dyskontowego po 356 i około stu akcji Starachowickich po 142 i 141.50.

W żądaniu kupony celne po rs. 1.50¼, a zapłacono za drobnostkę rs. 1.49¾, oraz za kilka tys. franków w gotówce po 37.22½.

Dziś, z powodu Nowego roku st. st., ceduły urzędowej nie będzie.

Godzina 12-ta. Usposobienie giełdy dla walut obcych wyczekujące.

Okowita. Cena dystylatorów. Wiadro 100% rs. — do 11.05 netto. Wiadro 78% rs. — do rs. 8.795, 2%. Dowozy i zaofiarowania są liczne. Usposobienie słabe. W. Q.

Sprawozdania z targów.

Targ zbożowy na Pradze w dniu 12-ym stycznia r. b. — W dniu dzisiejszym przy zupełnym braku popytu na zboże, targ prawie był bezczynny. Towar ofiarowano po cenach niższych od wczorajszych. Zyto wyborowe płacono po 59 do 61 kop., za średnie po 56—58 kop. i ordynaryjne po 53—55 kop. Owies kupowano tylko w gatunkach średnich po 70 do 78 kop. i ordynaryjnych po 56 do 68 kop. Jęczmień spokojnie browarny po 66 do 75 kop., na paszę po 60 do 68 kop. Kasha jaglana bez zmiany, płacono po 68 do 76 kop. stosownie do gatunku.

Ryba, 5-go stycznia. — Popyt na owies wzrasta się znów, lecz w cenach dotąd nie zaszła żadna zmiana. W ostatnim tygodniu zawarto kilka większych transakcyj owsem, po cenach następujących: średni 60 do 61 kop., wyborowy 62 do 64 kop., folwarczny 67 do 75 kop. Oprócz tego zakontraktowano około 40 wagonów owsa średniego, z odbiorem w ostatnich dniach maja, po 66 kop. za pud. Jęczmień ma także popyt ożywiony, przychem za carcyński dają 68 kop., kurlandzki 58 kop. za pud. Zytym większych obrotów nie było; za mniejsze partie kurlandzkiego płacono 65 do 66 kop., południowego 68 do 70 kop. za pud. Pszenica ozima 87 kop., girka 82 do 87 kop. Groch na paszę 64 do 66 kop. Bób 74 do 76 kop. Otręby pszenne grube 52 kop., średnie 50 kop. i drobne 47 do 48 kop. Groch warzelny 120 do 150 kop. Kasha gryczana 125 do 135 kop. Mąka żytnia 76 do 80 kop., pyłowana 110 do 115 kop., pszena 120 do 140 kop. za pud. W przyszłym tygodniu spodziewane jest przybycie wielu statków zagranicznych po owies, jęczmień i siemię luiane. Za to ostatnie płać 150 kop.

Weina. W tych dniach przybył do naszego miasta jeden z większych kupców wełny z Łodzi i nabył partję wełny około 68 pudów po 75 tal., nadto od spekulanta z Ciechanowa 61 wańtuchów wełny, wagi 391 pud. 35 funt., po cenie nieujawnionej. Tenże kupiec nabył w Łasku 800 centn. wełny zakupionej przez tutejszego spekulanta, po cenie wyższej niż płacono w miejscu, oraz 200 centn. w Kole po 72 tal. — W Płocku zakupił pewien handlarz 800 centn. po 70½ tal., a nadto nabył także 250 centn. wełny pochodzącej z Sierpeca po 65 tal. — Wełna znajdującą się na rynku naszym należy do gatunków lepszych. — Remanent wełny niesprzedanej wynosi: około 9,500 pudów wełny krajowej i około 2,500 centn. — W kontraktowym handlu widoki są lepsze. W lubelskiem dokonano, jak słyszeliśmy, transakcyj, płać ceny wyższe niż w roku zeszłym.

Mąka do Szwejcji. Jak wiadomo, tania mąka amerykańska wyrugowała z rynków europejskich mękę rosyjską, która wywóz za granicę z każdym rokiem ulegał zmniejszeniu. Jak donoszą *Ekonom. wiadom.* odbiorcy mąki amerykańskiej w Szwecji nie są z niej zadowoleni, i dlatego pragną zawiązać stosunki z firmami w Cesarstwie. Według sprawozdania urzędowego, Szwecja sprowadza rocznie do 30 miljonów kilogr. mąki pszennej i 15 miljonów kilogr. mąki żytniej.

Oleje i makuchy. Rynek olejowy ma wygląd spokojny, co jak się zdaje głównie czasom świątecznym przypisać należy; u nas co prawda czas ten już się kończy, ale to samo nadchodzi w Rosji i dla tego chwilę teraźniejszą za przejściową poczytać należy. Możemy tedy tylko wnioskować z niektórych symptomatów i, jeżeli doświadczenia lat dawniejszych są pod tym względem miarodajne, tedy należy się spodziewać ożywienia obrotów i, co za tem idzie, poprawy cen. Mowa tu głównie o oleju **rzepakowym**, który wytwórców naszych głównie obchodzi. Wiadomym nam jest kilka pomniejszych sprzedaży po cenach rs. 4.40 i rs. 4.50. Olej **lniany**, przybywający do nas przeważnie z Rosji, targuje się na naszym rynku od rs. 4.50 do rs. 5, która to ostatnio wymienną ceną płaci się za towar ryski. Olej **stoncznikowy** płaci się rs. 5.50 i po minionym adwencie poszukiwanym jest tylko sporadycznie. Oleju **konopnego** dowożą tylko bardzo mało i głównie na zamówienie, po cenie około rs. 5. **Makuchami** interes spokojny, co najprawdopodobniej przypisać należy niskim cenom zboża; ogółowo przypuszczają, że rokowania toczą się między rządem rosyjskim a niemieckim, i tu zmianę na lepsze za sobą pociągają.

Chmiel. Poznań 6-go stycznia. Z Nowym rokiem usposobienie tutejszego rynku chmielu wzmocniło się, a ceny prawie z dniem każdym podnoszą się. Właściciele browarów miejscowych, wobec wiadomości o zwyższo, jaka panuje również na rynkach bawarskich, ujawniają bardzo ożywioną chęć kupna; posiadacze towaru natomiast nie spieszą się bynajmniej ze sprzedażą, i stawiają coraz wyższe żądania. Wobec takiego położenia rzeczy obroty nie przyjmują większych rozmiarów. Gorsze gatunki chmielu, które niedawno jeszcze były w zaniechaniu, obecnie z łatwością znajdują nabywców. Płacono za towar wyborowy do 245 m. (rs. 35.10), za średni 220 do 230 m. (rs. 31.55 do rs. 33), za gorszy 205 m. i niżej (rs. 29.40) za pud.

Koniczyna. Wrocław 10-go stycznia. — Koniczyna miała słaby popyt, czerwona 45 m., 55 m., 60 m., 63 m., biała — średnich gatunków brak, 30 m., 40 m., 50 m., 60 m., 70 m., 78 m., żółta 35 m., 40 m., 48 m., wyborowa bez popytu, szwedzka 40 m., 50 m., 60 m., 66 m. Przelot ma popyt 39 m., 45 m., 55 m., 60 m., wyższe gatunki drożej. Tymotka 20 m., 25 m., 28 mar., wyższe gatunki bez obrotów. Wszystko za 50 kilogram.

Chmiel. Nowy Tomyśl 6-go stycznia. — Usposobienie tutejszego rynku dla chmielu jest mocne, obroty jednakże nie przyjmują większych rozmiarów, z powodu wyczerpującej postawy, jaką przyjęli posiadacze towaru. Zarówno wyborowe jak i średnie gatunki chmielu są poszukiwane, tak na potrzeby miejscowe, jak i na wywóz. Płacono za towar wyborowy po 250 m. do 260 m. (rs. 37.30 do rs. 38.85), za dobry 225 m. do 240 m. (rs. 32.25 do rs. 34.40), za średni 210 m. do 220 m. (rs. 30.10 do rs. 31.55), za pośledni 200 m. i niżej (rs. 28.70 za pud).

Zbiór kartofli. Według danych, zebranych przez departament podatków niestałych, ogólna przestrzeń ziemi zasadzonej w r. 1893-94 kartoflami, wynosiła w Rosji europejskiej 171,221 dziesięcin, z których zebrano 111,211,563 pudów produktu. Względnie do r. 1892-go zbiór tegoroczny jest o 13% wyższy. Lepszy urodzaj kartofli wypadł w gubernii Kurlandzkiej, małopolskiej i nadbałtyckiej, mniej korzystny w guberniach: mińskiej, grodzieńskiej, mohylewskiej i wołyńskiej.

Okowita. Transporty okowity, będące własnością osób prywatnych, przybywających z niemi do Moskwy, będą mogły od Nowego roku korzystać bezpłatnie ze składu rządowego przez dni pięć.

Gdańsk, dnia 10-go stycznia. — Pszenica krajowa miała dobry popyt i ceny pełno utrzymane. Towar tranzytowy prawie bez zmian. Płacono za polską tranzytowo pstrą lekko obciążoną, obsadzoną 734 gr. 114 mar., pstrą 753 gr. 116 m., wysoko-pstrą cokolwiek obciążoną 761 gr. 120 mar. za tonnę. Terminy tranzytu: na kwiecień-maj 124 1/2 mar. w zaofiarowaniu, 124 mar. w poszukiwaniu, na maj-czerwiec 125 1/2 mar. w zaofiarowaniu, 125 mar. w poszukiwaniu, na czerwiec-lipiec 127 1/2 mar. w zaofiarowaniu, 127 mar. w poszukiwaniu. Cena regulacyjna tranzytowej 120 mar. Żyto bez zmiany. Płacono za polskie tranzyto 729 gr., 738 gr., 741 gr. i 744 gram. 86 mar. Wszystko za 714 gram. i tonnę. Terminy: na kwiecień-maj dolno-polskie 89 1/2 m. w zaofiarowaniu, 89 m. w poszukiwaniu, na maj-czerwiec dolno-polskie 90 1/2 mar. w zaofiarowaniu, 90 mar. w poszukiwaniu, na czerwiec-lipiec dolno-polskie 91 1/2 m. w zaofiarowaniu, 91 mar. w poszukiwaniu, na wrzesień-październik krajowe 126 m. płacono. Cena regulacyjna dolno-polskiego 86 mar., tranzytowego 85 marek. Jęczmień targowany ruski tranzyto 603 gr. 67 1/2 m., 615 gr. 68 mar., 618 gr. i 624 gr. 68 1/2 mar., 632 gr. 70 m., 638 gr. 74 m., 662 gr. i 668 gr. 75 mar., jasny 665 gr. 77 m., 668 gr. 78 m., 680 gr. 79 mar., na pasze 65 mar., 66 mar. za tonnę. Groch polski tranzyto średni wilgotny 90 mar. za tonnę płacono. Polski bon koński tranzyto nie twardy 101 m., 102 m., 103 m. za tonnę targowano. Rzepnica ruską tranzyto 90 mar. za tonnę płacono. Koniczyna nasienna czerwona 53 m., 58 m. za 50 kilogr. targowano. Otręby pszenne na wywóz morzem grube 3.50 m., 3.55 m., 3.57 1/2 mar., średnie 3.20 mar., mialkie 3.02 1/2 mar., 3.10 mar. za 50 kilogramów płacono. Otręby żytnie na wywóz morzem 3.70 mar. za 50 kilogr. targowano. Spirytus nie podlegający cłu w towarze gotowym 50 1/2 mar. w poszukiwaniu; podlegający cłu w towarze gotowym 31 1/2 mar. w poszukiwaniu, z krótką dostawą 31 1/2 mar. w poszukiwaniu, na styczeń-marzec 30 1/2 mar. w poszukiwaniu. Dla cukru w Gdańsku tendencja spokojna, a w Magdeburgu stała. Kurs w Gdańsku 219.15 mar. za 100 rs.

Wywóz zboża z Rosji wynosił w tygodniach, kończących się w dniach:

	16 grudn. 1893 r.	9 grudn. 1893 r.	17 grudn. 1892 r.	20 grudn. 1891 r.
Pszenicy . . .	228,170	323,500	175,680	129,000
Żyta . . .	61,050	42,300	34,800	52,800
Jęczmienia . .	266,130	327,870	144,800	48,300
Owsa . . .	260,170	274,150	56,700	154,750
Kukurydzy . .	8,925	13,575	59,800	42,450

Odessa 6-go stycznia. (Sprawozdanie tygodniowe). — Wobec braku jakichkolwiek zapotrzebowań z zagranicy, nastrój rynku tutejszego był zupełnie ośpaly. Ceny kukurydzy, owsa i jęczmienia były niższe, a inne produkty bez zmiany, lecz i bez popytu. Płacono za pszenicę sandomierską białą 66, 70 do 72 kop., ozimą żółtą 60, 64 do 72 kop., czerwone 60, 64 do 72 kop., bessarabską 62 do 70 kop.; girkę 60, 65 do 72 kop., żyto 47 do 52 kop., owies 50 do 62 kop., jęczmień 40 do 41 kop., len 5% 140 do 143 kop., kukurydza stara 50 do 53 kop., nowa 44 do 49 kop., proso 34 do 36 kop. za pud.

Zasiewy. Mimo braku śniegu w niektórych okolicach

kraju, jak się dowiadujemy, dotychczas, po 20-stopniowych mrozach, niema oznak wymarzenia. Na żytach, posianych na gruntach przypięskowanych, są wprawdzie małe placy, ale to się zawsze prawie z wiosną zarumiają. Największe obawy może budzić rzepak, z powodu mokrej jesieni, niedosć dokładnie obrodzony. Nasycone wilgocią roślinki przemarzyły nawskróś; być może, iż korzenie rośliny nie uszkodzone, ale o tem obecnie sądzić przedwcześnie; dopiero z wiosną będzie można się przekonać.

Spostrzeżenia meteorologiczne.

Sprawozdanie stacji w Warszawie z dnia 13-go stycznia r. b.

	Barom.	Wilg.	Wiatr	Temp. C.	Temp. R.
D. 12-go g. 9 w.	763.3	93	Pd	-11.2	-8.9
D. 13-go g. 7 r.	762.5	93	Pd	-12.3	-9.8
g. 1 pp.	762.1	81	ZPd	-4.6	-3.6
W ciągu d. 12-go b. m.	Temperatura najniższa C. -16.5=R. -13.2 najwyższa C. -9.0=R. -7.2 Wysokość wody spadłej mm. 0.0.				

Sprawozdanie międzynarodowe z d. 11-go stycznia r. b., godz. 7 rano:

Stacje	Stan barom. poziom +700	Temperatura Celsjusza	Wiatr sila 1-12	Stan nieba	Opad w mil. liniach	Tempe- ratura maksy- malna mini- malna
Abbazja	70.9	-0.6	—	0	pogodnie	— 6 -1
Berlin	72.3	-6.6	PdW 3	1/4	pochm.	— — —
Biarritz	62.3	14.8	Pd 4	1	pochm.	— — —
Budapeszt	76.3	-9.4	Z 1	1	pogodnie	1 -3 -10
Bukareszt	76.5	-10.3	PnW 3	3	pochm.	— -6 -11
Christiansun.	68.7	4.5	WPd 1	3/4	pochm.	— — —
Genewa	69.7	-1.0	—	0	mgła	— — —
Gleichenberg	77.3	-5.6	PnW 1	1/2	pochm.	— -3 -6
Hamburg	69.4	-3.0	WPd 2	2	mgła	— — —
Ischl	75.2	-10.2	Pn 1	1	pogodnie	— -5 -10
Kijów	82.7	-14.6	PnW 1	1	pochm.	— — —
Konstantyn.	64.4	5.5	Pn 5	5	deszcz	6 7 5
Kopenhaga	70.6	-1.7	PdW 2	2	mgła	— — —
Kraków	78.0	-10.0	W 1	1	pochm.	— -7 -10
Lwów	80.5	-15.0	—	0	pogodnie	— -9 -16
Malta	62.6	12.2	W 3	3/4	pochm.	— 15 10
Monachjum	70.5	-9.2	W 3	3	pochm.	— -5 -11
Moskwa	82.2	-16.3	—	0	pogodnie	— — —
Nizza	68.8	4.0	W 1	1/2	pochm.	— — —
Odessa	—	—	—	—	—	— — —
Paryż	64.8	2.4	PdW 2	2	3/4	pochm. — 6 2
Petersburg	75.3	-7.8	ZPd 1	1/2	pochm.	— — —
Praga czeska	75.6	-4.2	PdW 2	2	pochm.	— -3 -10
Rzym	66.9	1.4	Pn 4	4	1/4	pochm. — 11 2
Stokholm	70.9	-2.7	WPd 2	2	pochm.	— — —
Tryest	71.8	-0.2	Z 5	5	pogodnie	— 3 -1
Wiedeń	76.0	-8.2	W 1	1	mgła	— -2 -10

— „**Praktyczny kalendarz biurkowy na rok 1894**” nakładem składu papieru **St. Winiarskiego** jest do nabycia we wszystkich znaczniejszych składach papieru i księgarniach. Cena egzemplarza rs. 1.50 z przesyłką rs. 2. 37r

GABINET DENTYSTYCZNY
Zofji Gutzman
przeniesiony Nowy-Swiat 9. 182

REMIZA

Krak.-Przedm. nr 7 179
wynajmuje eleganckie ekwipaże po cenach niskich.

Dr Jakób Halpern, b. lekarz na klinikach zagranicznych. Choroby **skórne i weneryczne**. Do 10 r. i od 3—5 po p. Nowy-Swiat 36. 167

Dr. JAN MARCZEWSKI,
(Akuszerka i choroby kobiece),
przeprowadził się na ulicę Nowy-Swiat nr 34, dom
W-go Bothe i przyjmuje od 1—2 i od 4—6-ej. 29

Do Domu Zdrowia
dra Oltuszewskiego Długa nr 8, przyjmują się choroby ze wszelkimi chorobami, na stałe pomieszczenie od 2—4 rs. na dobę. 89

— Dentysta **H. Jacobsen** powrócił z zagranicy. Solna 7. 184

SZKOŁA CECHOWA
KROJU I SZYCIA

M-me MERCÈRE

Nowy-Swiat nr 20.

Przyjmuje uczennice na stałe i przychodnie a po ukończeniu całego kursu Cech udziela patenty, które dają prawo przyjmowania posad nauczycielek i otwierania magazynów w Cesarstwie. Przy szkole jest pracownia sukien i konfekcji damskiej 5162

W szkole przygotowawczej do korpusów kadeckich (Zurawia nr 36), wakuja obecnie miejsca w klasach: wstępnej, 1-ej i 2-ej. Zapis i egzaminy nowowstępujących kandydatów odbywać się będą codziennie począwszy od 15 (3) stycznia; lekcje drugiego półrocza rozpoczyna się 19 (7) b. m. 148

— Dr med. **KAMIENIECKI** leczy choroby rakowate (podług metody dra Szmidta z Paryża, któremu tysiące osób zawdzięcza swoje wyzdrowienie za granicą i w kraju), chroniczne, wewnętrzne i zewnętrzne. Codziennie od 2—5 po południu. Wilcza 3, m. 10. 78

— **Jan Mariel**, urodzony dnia 9-go stycznia 1874 roku, w Warszawie u akuszerki p. B. przy ul. Siennej, **blaga swoich nieszanych rodziców o pomoc dla podupadłych jego opiekunów**, którzy karmią nieszczęśliwego chłopca od lat 19 (jest od urodzenia idjotą). Przykopywa 16, m. 12. 71r

KOMITET

Warszawskiego Tow. Wioślarskiego

podaje do wiadomości pp. członków, iż w niedzielę, dnia 14 stycznia, w lokalu Towarzystwa, o godz. 4 po południu odbędzie się zabawa dziecienna z choiną i królem migdałowym. 67r

Zawiadomienie z Siedlec.

Mam zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność, że nabymy na własność jedyny pierwszorzędny zakład restauracyjny w mieście gub. Siedleckim i jako gruntownie udoskonalony w swoim fachu kuchmistrz, który pracował w arystokratycznych domach w stolicach Cesarstwa i w Warszawie, oraz prowadził na siebie dwukrotnie kuchnię i bufet w warszawskim klubie ruskim, wydaje zdrowo i dobrze przyrządzone śniadania, obiady, kolacje, oraz potrawy à la carte po możliwie umiarkowanych cenach; przytem nadmieniam, że, aby zadość uczynić wszelkim wymaganiom Sz. Publiczności, potrawy staram się przyrządzać podług gustu, przyjętego w prywatnych arystokratycznych domach.

Oprócz tego przyjmuję wszelkie obstalunki wchodzące w zakres mojej tpejalności.

Bufet i piwnica zaopatrzone w różne napoje. Z czem polecam się łaskawym względem Szan. Publiczności. 79r

A. Gutowski.

RADA

Banku Handlowego w Warszawie

w zastosowaniu się do §§ 52 i 53 ustawy, zwołuje niniejszem nadzwyczajne ogólne zebranie akcjonariuszów w dniu 3 (15) lutego r. b., o godzinie 2-ej po południu w gmachu banku odbyć się mające.

Pod decyzję tego zebrania poddany będzie wniosek rady o powiększenie kapitału banku do dziewięciu milionów rubli.

Każdy akcjonariusz, pragnący uczestniczyć w tem zebraniu, winien złożyć swe akcje najpóźniej w dniu 27 stycznia (8 lutego) r. b. do godziny 3-ej po południu w kasie banku Handlowego w Warszawie lub w kasie oddziału tegoż banku w Petersburgu, albo też w kasie banku kredytowego Środkowych Niemiec w Berlinie.

Bilety wejścia wydawane będą w lokalu banku w Warszawie na trzy dni przed terminem zebrania.

BIURO OBRONCZE. DLUGA 40.

Porady prawne.
Sprawy cywilne, karne i handlowe.
Redakcja umów i innych aktów prawnych. 215

Wykaz transportów,

przybyłych w d. 31-y grudnia 1893-go r. (12-ym stycznia) 1894-go r. na stację Warszawa (Praga) Terespolska.

Za frachtem zwyczajnym: a) do magazynów składowych: Niegorełłoje № 1429; Wierchowje № 983; Chorobice № 279; Kublicz № 518; Tainoje № 1450; Chrystynówka № 725; Oknica № 41; Mironówka № 2558; Orzeł № 2386; Krzyżopol № 685; Szpola № 3356; 3355; Piriatin № 138.

b) do Pragi (loco): Luków № 2936, 2929, 2935, 2934, 2930, 2931, 2928; Siedlce № 3210, 3190; Biała № 3025, 3041, 3037, 3039, 3038; Brześć № 6194, 6196, 6211, 6212, 6179, 6225, 6227, 6228, 6230, 6233; Międzyrzec № 2537, 2540, 2538, 2544; Sokołów № 829, 828; Trytuznaja № 2354; Wysokie-Litewskie № 881; Gniwan № 1196, 1189; Winnica № 1898; Woronowska № 1617; Wierchowje № 991; Jelec № 1346, 1340, 1339, 3933; Saratów № 36033; Snitowo № 564; Kopcewice № 756; Kłince № 5739; Uniecha № 2951, 2961; Pińsk № 11905; Rostów № 40922; Nowozybków № 5607, 5695, 5698, 5697, 5696; Konotop № 4708; Charków № 17809; Rudnia № 1259; Mcońsk № 26200; Czyrykowo № 341; Orzeł № 2387; Archangielska № 298, 297; Solanaja № 30166; Moskwa № 2138, 2214, 2137, 2058, 2029; Mińsk № 987, 989; Krzywda № 760; Niżnij № 104412; Smoleńsk № 5197; Krymskaja № 1909; Semibratowo № 3959; Sergiejewo № 11279; Faustowo № 699.

KOMITET

Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego

ma zaszczyt podać do wiadomości pp. członków, iż w sobotę, dnia 20 stycznia r. b., o godz. 10-ej wieczorem, odbędzie się wieczór tańczący. 76r

Wykaz

wynagrodzeń wypłaconych w miesiącu listopadzie 1893 roku przez Warszawską Jeneralną Reprezentację Towarzystwa Ubezpieczeń „Jakor”, za szkody zrządzone przez pożary w Królestwie Polskiem i Kraju Północno-Zachodnim.

I. Ubezpieczenia rolne.

A) Królestwo Polskie.

	Rs.	Kop.
Chelmiecki Adolf, Okalewo, pow. Ry- piński	907	60
Grobicki Adam, Okoń, powiat Szczy- czynski	271	57
Glinka Mikołaj, Szczawin, powiat O- strołęcki	1,969	93
Kraśniński Karol, Wola Suchożebrska pow. Siedlecki	560	64

Makomaski Antoni, Posadow, pow. Tomaszowski	261	18
Kierzkowski Wincenty, Niedźwiedzi Kierz, powiat Radomski	1,362	20
Luniewski Henryk, Wieniawa, pow. Radomski	1,942	35
Luniewska Marja, Wieniawa, powiat Radomski	415	62
Baczyński Czesław, Smilów, powiat Opatowski	2,464	50
Popiel Antoni, Biechów, powiat Opa- towski	3,231	28
Baggowout Karol i Olga, Bogusławi- ce, pow. Piotrkowski	337	59
Morawska Jadwiga, Pruszków, pow. Kaliski	689	13
Chrzanowski Nepomucen, Andrzej- wo, pow. Słupski	3,151	82
Mamroth Maurycy, Biała Królikow- ska, powiat Słupski	493	18
Wyganowski Antoni, Dębowiec, pow. Słupski	3,201	86
SS-wie A. Zaborowskiego, Chocim, pow. Turecki	5,632	01
Mazurkiewicz Ludwik, Mikołajewice, pow. Turecki	7	65
Dłużniakiewicz Zygmunt, Waclawów, powiat Turecki	2,264	90
Tucholski Wincenty, Trzęsniew, pow. Kolski	678	02
Wichliński Zygmunt, Kuchary Ko- ścielne, powiat Koniński	70	12
Sidziński Bolesław, Łaszczyn, pow. Sieradzki	280	50
Lange Natalja, Wtyń, powiat Sie- radzki	3,120	20

B) Kraj Północno-Zachodni

Pogirski Chryzostom, Staszuny, pow. Kowieński	587	19
Dawałgo Jan, Szwajcarja, pow. Ko- wieński	2,712	—
Lawdański Seweryn, Sewerynow, pow. Kowieński	416	—
Ks. Drunki Lubecki, Dubnowice, po- wiat Piński	200	—
Hr. Ludwik de Żelki, Dobrosławka, powiat Piński	1,693	42

Łącznie . . . 38,922 46

Członek Komitetu Nadzorczo,
Jan Paweł Łuszczewski.

II. Ubezpieczenia fabryczne i miejskie.

A) Królestwo Polskie.

Szynkman A., Szmulowizna, powiat Warszawski	7	—
Herse Adam, Warszawa	33	—
Okoń Józef, Warszawa	53	90
Simon Herman, Warszawa	15	—
Datynier S., Warszawa	306	—
L. Lourse et Comp., Warszawa	105	—
Rosenthal E. i Kraushar H., Warszawa	7	50
Radau Stanisław, Warszawa	1,808	—
Preiss Alter, Skrzypiówka, powiat Łęczycki	4,304	—
Rzechta D. W., Skrzypiówka, powiat Łęczycki	1,749	81
Kierst Leopold, Łódź	1,124	—
Praszkiewicz Lejbus, Brzeźnica, pow. N.-Radomski	909	76
Monasterski W., Brzeźnica, powiat N.-Radomski	1,344	—
Monasterski S., Brzeźnica, pow. No- wo-Radomski	2,036	—
Rogaczewscy Jan i Aurelja, Zduńska Wola, powiat Sieradzki	151	08

Łącznie . . . 13,954 05

Ogółem wypłacono w mie-
siącu listopadzie 1893 r. 52,876 51

Warszawa, d. 28 grudnia 1893 roku.

Generalny Reprezentant

Towarzystwa Ubezpieczeń „Jakor”
w. z. Ks. W. K. Woroniecki.

74r

DOMINA, MASKI, WACHLARZE

wielki wybór. Ceny niskie.

Magazyn Galanteryjny
gmach teatru Golińska. 223

KORRESPONDENCJA PRYWATNA

— Osoba, która życzyła sobie widzieć się ze mną
w poniedziałek o godz. 6-ej wieczorem u Toura, naj-
usilniej proszona jest o podanie swego adresu lub
porozumienie listowne pod wiadomym jej adresem.
173 O. O. N. 7.

!! Niesłychanie tanio!!

Z powodu reformy interesów, sprzedaje Księgarnia Jana Bre-
slawera w Warszawie, ulica Miodowa № 21,
następujące dzieła:

	Cena	pięć	złota
1) Andersen H. O. Tylko Grajek, powieść 2 tomy, Warszawa.	1	80	— 40
2) Antoniewicz M. B. Anna Oświęcimówna, Poemat dramatyczny, Lipsk.	1	80	— 40
3) Czarnowski J. N. Dwaj Zygmunci Jagielloni, czyli Polska w I-ej połowie XVI w., Warszawa, 2 t.	3	60	1 20
4) Dzieje inkwizycji Hiszpańskiej. Tłumaczenie z francuskiego Warszawa.	—	75	— 30
5) Hoffmanowa Kl. z Tańskich. Święte Niewiasty, obrazy pobożne kobietom, 2 tomy, Lipsk.	1	80	— 50
6) Hubert L. Pamiętniki historyczne, 2 tomy, Warszawa.	3	—	— 50
7) Jaraczewska El. z Hr. Krasieńskich. Powieść 4 tomy, Lipsk.	3	—	— 75
8) Kochanowski Jan. Dzieła, wydanie kompletne, Warszawa.	1	20	— 75
9) Kraszewski I. J. Ostatnia z książek Słuckich. Kronika z czasów Zygmunta III-go, 3 tomy, Wilno.	3	—	— 60
10) Lanfrey P. Dzieje Polityczne Papieży, od I-go w. do osta-tnich czasów, Warszawa.	1	20	— 40
11) Maciejowski F. Zasady prawa rzymskiego pospolitego, 2 tomy, Warszawa.	3	60	— 75
12) Miniszewski S. A. Galeria obrazów szlacheckich, opowiada- nia, 3 tomy, Warszawa.	3	60	1 20
13) Minasowicz J. D. Twory na papierze welinowym, 4 t. Lipsk.	3	60	— 60
14) Niewiarowski A. Życie na żart. Szkice 3 tomy, Warszawa.	2	—	— 50
15) Osieński Ludwik Prof. Literatury. Dzieła kompletne, 4 to- my, Warszawa.	8	—	2 —
16) Potocki J. Rękopism znaleziony w Saragossie, romans 6 to- mów, Lipsk.	4	50	— 75
17) Rastawiecki E. Słownik malarzów Polskich z 16 rycinami, 3 tomy, Warszawa.	12	—	1 80
18) Swift J. Podróże Guliwera, wydanie kompletne, z 450 drzeworytami, 2 tomy, Lipsk.	3	60	1 80
19) Sand J. Konsuelo, powieść z francuskiego, 5 t., Warszawa.	2	50	— 75
20) Stork A. Wolno—Mularstwo i Jezuitizm, 4 t., Warszawa.	3	60	1 25
21) Sculie T. Pamiętniki szatana, powieść 5 tomów, Warszawa.	3	—	1 —
22) Sztjerner E. Noc bezsenna. Rozmyślenia i powiastki nie- boszczyka pantofla, 3 tomy, Warszawa.	3	60	— 60
23) Trembecki S. Poezje, wydanie kompletne, Warszawa.	—	75	— 20
24) Węgiński T. K. Poezje, wydanie kompletne, Warszawa.	—	75	— 30

Uwaga. Księgarnia wyprzedaży bogaty swój asortyment, składający się z kilku
tysięcy tomów książek polskich, we wszystkich gatunkach wiedzy, po cenach znacznie niż-
szych. — Na koszt przesyłki dołącza się po 15 kop. do każdego rubla. 56r

Nasienie buraków.

Znacznym dom handlowy w Magdeburgu,
życzy sobie mieć reprezentację nasion dobrej
kultury buraków polskich.
Upraszają się o zgłaszanie się pod lit. O,
P. 445, do Rudolfa Mosse w Magdeburgu.

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania

Całkowite urządzenie

4 pokoi,

jak również i lokal do wynajęcia od
1-go Lutego. 46
Wiadomość: ul. Widok № 17, m. 3.

Wyszedł z druku najnowszy zbiór opowiadań

GAMASTONA

pod tytułem

FOTOGRAFJE bez Retuszu

Cena rs. 1 kop. 20.

Jest do nabycia we wszystkich księgarniach. 1368r

Tanio do sprzedania:

KREDENS bardzo duży dębowy na jesion,
dwie półki dębowe rzeźbione, dwa lustra w
złoczonych ramach, z konsolami, dwie szafy
machoniowe, franki do 2-eh okien bordo atla-
sowe z lambrakinami, jedna duża kanapa i
6 krzeseł palisandrowych z pokrowcami.
Wiadomość Leszno № 28, u stróża. 66

Magazyn Mebli ZAŁĘSKIEGO i S-ki

w WARSZAWIE,

137. Marszałkowska 137.

posiada na składzie wielki wybór me-
bli wykwintnych i skromnych. Podej-
muje się urządzeń apartamentów, po-
dług rysunków. Dział dekoracyjno-ta-
picerski. Wynajem mebli mało uży-
wanych. 7r

W I N A

z południowych brzegów Krymu, pro-
wadzi i sprzedaje na butelki
Helena Mirecka,
Smolna 28. 2023

Komisja Wojskowa Budowlana Koszar m. Kraśnika,

zawiadamia, że w m. Lublinie, w gmachu
Izby Obrachunkowej, odbędzie się licytacja
ustna i za pomocą deklaracji zapieczętowa-
nych, na dostawę materiałów drze-
wnych budowlanych, w dniu 7 (19) Sty-
cznia 1894 r. i na dostawę ciosowego
kamienia oraz zwyczajnej cegły w d.
8 (20) Stycznia 1894 r. — Początek licytacji
o godz. 12-ej w połud. — Życzący przyjąć u-
dział w licytacji obowiązani złożyć kaucję:
na materiały drzewne 30,000 rs.
na kamień ciosowy 5,000 rs.
na cegłę 7,000 rs.

Szczegółowe warunki dostawy tych mater-
jałów można przejrzeć w dni powszednie od
10 rano do 12-ej w południe, w kancelarii
Komisji m. Kraśnik lub w Lublinie w Izbie
Obrachunkowej. 42

KREW
z płótna, bez śladu (w wodzie zimnej), wy-
piera, bielisz, każdej wodzie miękkość oli-
wy nadając, w praniu od darcia chroni, przed-
mioty wełniane, metalowe i fajansowe z tłu-
szczy, brudu i odoru, w wodzie ciepłej rady-
kalnie i łatwo oczyszcza. Drzewu sosnowemu
białość lipiny nadaje, tkanin zgoła nie niszczy,
doskonaleści po wielokroć uznanej, Bie-
lidło się zowie. — Paczka tylko kop. 2. —
Sprzedają składy mydła i inne handle. —
Landy, Warszawa, ul. Leszno 53. 38

Sterylizowana Konserwa Pomidorowa,

Odnaczona medalem srebrnym na wystawie przetworów owocowych w 1893 roku,

sprzedaje się we wszystkich sklepach „Merkury”, „Ogrodnik Polski”, „Mazowiecka 11”, „Felix”, Sienna 3, Pożaryski, Marszałkowska 82. — Mała flaszką 30 kop. Zamówienia hurtowe w Apteczce M. Mntniańskiego, Nowy-Swiat 18. 2495

Skład Towarów Kolonialnych i Delikatesów pod firmą

DAWID ROSENBLATT,

przy ulicy Granicznej Nr 11.

zaopatrzony stale w świeże towary tej branży, otworzył obecnie Sprzedaż **Win zagranicznych i krajowych** znanej firmy PP. Simon i Stecki, dostawców Dworu Jego Cesarskiej Mości, oraz **Wszelkich Spirytualij** z najcelniejszych fabryk, po cenach hurtowych.

Poleca się Szanownej Publiczności.

65

Z wysokim szacunkiem
Dawid Rosenblatt.

Poszukiwanie Wspólnika.

Potrzebny jest wspólnik z kapitałem dla założenia w Rosji **fabryki sztor, rolet i żaluzji tkanych z drzewa**. — Poszukujący jest fachowcem i właścicielem renomowanej fabryki w powyższych branżach na Śląsku. Oferty pod O. 59, przyjmuje **Rudolf Mosse we Wrocławiu.** 77r

!ZAWIADOMIENIE!

Zakład Kamieniarsko-Rzeźbiarski, egzystujący za rogatką Wolską, przy ul. Młynarskiej 31, wprost cmentarza Ewangelickiego, pod firmą: „**Bracia Türke**“, z dniem 1 Listopada r. z. przeszedł na wyłączną moją własność i pod firmą „**Gustaw Türke**“, a osobistym kierownictwem jako specjalisty, nadal prowadzony będzie. — Posiadam w Zakładzie gotowe pomniki, przyjmuję roboty cmentarne, budowlane, meblowe oraz muruję groby. — Ceny bardzo niskie.

7

Gustaw Türke.

Ważne Zawiadomienie.

Kaucjonowany na 7,500 rs. Kantor Rekomendacji Sług i Oficjalistów

W. LUKAS,

Krakowskie - Przedmieście Nr 56.

Niniejszem mam honor zawiadomić JW. WW. Państwa, że jak dawniej, tak i obecnie rekomenduję Sługi i Oficjalistów wszelkiego rodzaju i li tylko z dobremi świadectwami, a 33-letnia sumienna działalność w tym zawodzie, podczas której zdołałem pozyskać sobie uznanie szerokiego koła Klientów, pozwala mi żywić nadzieję, że kantor mój jak obecnie tak i nadal cieszyć się będzie temi samymi względami i uznaniem JW. i WW. Państwa. — W obecnym czasie mam do umieszczenia: Rządców, Ekonomów, Pisarzy, Gorzelanych, Kucharzy, Kamerydnerów, Lokai, Stangretów, Gospodynie, Panny Służące i Bony, tak w Warszawie jakoteż i na prowincję i zagranicę. 48

Nauka i wychowanie.

Angielka daje lekcje, 3 tygodniowo, 5 rs. miesięcznie. Kraków-Przedmieście 30—14, od 6—7-ej. 970

Buchalterji wyucza gruntownie z upoważnienia władzy, nauczyciel specjalista, Chmielewski. Aleja Jerozolimska 43, przy Marszałkowskiej. 884r

Buchalterji podwójnej i rachunkowości metodą uproszczoną wyucza ustnie lub listownie Leon Lewicki. Świętokrzyska 41. 1581

Chce brać lekcje francuskiego gruntownie, w blizkości ulicy Żytniej. Żytnia 29. 1521

Do wspólnego przygotowania do gimnazjum poszukuję dziewczynki od 7—8 lat; również towarzyszy lat 12—14 do niemieckiego i francuskiego. Hoża 47, m. 4, od 10—1 po połud. 1613

Francuzka młoda do konwersacji potrzebna na wyjazd. Marszałkowska, 114, m. 28, od 12 do 2-ej. 1140

Francuzka z pięknym akcentem znajdzie dobre miejsce jako bona do dziewczynki dziesięcioletniej. Nowy-Swiat 2, m. 1, pierwsze piętro, między 10—11. 1247

Gimnazystka z patentem udziela korepetycji, przygotowuje do egzaminów. Chmielna 80, m. 8. 1604

Konwersacja francuzka, niemiecka 2 rs. Angielska. 3 Miodowa, oficyna 25. 44682

Kaucjonowane biuro nauczycielskie Jaworskiej, Krakowskie-Przedmieście 7. Rekomenduje: nauczycieli, nauczycielki i bony. 196

Łódź. Lekcje kroju systemem Worth'a u dzielał u siebie i zbiorowe na miejscu. Wiadomość ul. Główna 13, mieszk. 16. 65r

Młoda osoba, z wyższą muzyką francuską, poszukuje lekcji. Cena umiarkowana. Oferty „Muzyka” przyjmuje Kurjer. 45354

Nauczycielka kroju paryskiego systemu Worth'a, mająca patent, poszukuje miejsca. Długa 10, m. 13. 1243

Nauczycielka posiadająca patent, udziela lekcji gry na fortepianie, oraz przygotowuje do konserwatorium. Świętokrzyska 27, mieszk. 14. 875

Nauczyciel do polskiego i niemieckiego języka od 15 stycznia 94 potrzebny. Oferty przyjmują Kurjer Warszawski pod lit. „H. B. W.” 1668

Nauczycielka muzyki, uczennica prof. Michałowskiego ma parę godzin wolnych, przyjmie lekcje za obiad. Oferty przyjmują Kurjer „Pianistka.” 1563

Potrzebna jest francuzka z dobrym akcentem, do parugodzinnej konwersacji. Porozumieć się w godz. 4—5, róg Nowo-Miodowej. Koza 50, m. 6. 1474

Na raty. Różne towary lożkowe: Kaszmiry, Szewioty, Karty i Syberyjny na ubrania, Plusze wełniane i jedwabne, Aksamity, Firanki, Bielizna stołowa, Chustki oraz płótno wełnowe, Koldry itd. Ulica Twarda 4, pod firmą:
Majer Manaches. 63

Tran Rybi

prawdziwy, gwarantowany, po cenach umiarkowanych, sprzedają Składy Elephteraki P. Papadopoulos w Odessie. 64

Szkoła Cechowa M-me MERCÈRE,

Nowy-Swiat 20. 58

Uczennice, które ukończyły kurs kroju w innych szkołach, a pragnęłyby posiadać **Patent z Cechu**, przyjmują do mego zakładu na naukę szycia i zapisują do Zgromadzenia.

BIURO TECHNICZNE K. SIENNICKI, inżynier, Wspólna Nr 23.

Kanalizacja domów i urządzenie wodociągów. Projekty i kosztorysy kanalizacyjne. Budowa różnych fabryk, gorzelni, dystrylarni, systemu Paulmanna. Obmurowanie kotłów i budowa kominów bez rusztowań. Ogrzewanie parowe i wodne fabryk i domów. Zaprowadzanie suszarni, pralni, łazienek, wentylacji według systemu Körtinga. Projekty i plany konstrukcyjne. Porady w kwestiach technicznych. Dostawy wszelkich maszyn, motorów, kotłów, transmisji, artykułów technicznych i t. p. 2340

Gorzelnia, Rektyfikacja i Dystylarnia „ŁAGIEWNIKI,”

Skład Główny w Warszawie, Ceglana 21, poleca:

znakomitej dobroci **Spirytusy, Alembiki i Wódki słodkie**, a szczególniej potrójnie oczyszczone „**Juljanówkę**” i „**Łagiewnicką**” w różnych próbach od 40% do 60%. — Uznanie, jakie w krótkim czasie zjednały sobie wyroby te, pozwala i nadal polecić je Szanownej Publiczności. 2600

SARPINKA i PRZĘDZA czesana Sarpinkowa

WYROBU WŁASNEGO.

Przesyłkę tkanin na zamówienia firma | Album z próbkami na żądanie wysyła skutecznie **swoim kosztem.** się za kop. 42. 1167r

Adres: Saratów, Dom Handlowy „Bender i Stepanow” w Passażu.

Potrzebna francuzka z dobrymi świadectwami, na demi-place lub na stałe. Wiadomość: Żłota 31, m. 5. 1453

Potrzebna zaraz zdolna nauczycielka na wieś do trzech panieli. Oferty nadsłać: Szaniawski w Bratoszewicach p. Główny, pow. Brzeziński. 1460

poszukuję pedagoga rutynowanego dla przygotowania i rozwijania chłopca. Żółta 36, m. 7. 1622

Student uniwersytetu może znaleźć pomieszczenie na wsi, dla przygotowania 9-letniego chłopca do 1-ej klasy gimnazjum. Wiadomość w hotelu Europejskim, w poniedziałek d. 15 stycznia od godz. 10-ej do 11-ej zrana, szwajcar wskaże. 1393

Student uniwersytetu poszukuje lekcji lub Skorepetycji. Żłota 39—30. 1236

Student uniwersytetu, gruntownie znający Skurs gimnazjalny, poszukuje lekcji, korepetycji lub kondycji, oraz może przyjąć korepetycję za obiady. Oferty proszę składać dla M. T. Nowogrodzka 27, m. 14. 57r

Specjalistka języka rosyjskiego poprawia akcent i ortografię w jaknajkrótszym czasie, przysposabia do średnich zakładów naukowych ulepszoną, poglądową metodą, posiada francuzki z konwersacją. Ul. Chmielna 23—15. 1554

Z dniem 14-go Stycznia r. b. otwieramy Filję Magazynu

Towarów Manufakturalnych Łódzkich i Moskiewskich.

pod firmą

Rothstadt & Blaustark

Plac Żelaznej Bramy 9, Skład Hurtowy, Gęsia 12. 60

Z dniem 1 (13) Stycznia r. b. zaprowadzony zostaje, pomiędzy Warszawą a Górką Kalwarią, codzienny

BIEG

Karetek pocztowych

za opłatą po 2½ kop. za wiorstę od osoby.

Karetki te wychodzić będą z Warszawy o godzinie 9-ej po południu, a z Góry Kalwarii o godzinie 6-ej zrana i zabierać będą prócz pasażerów we Wtorki, Czwartki i Soboty, korespondencję pieniężną i listową, w inne zaś dni tylko korespondencję listową. 53

Doniesienia osobiste

Kawaler lat 30, katolik, zajmujący posadę na południu Rosji z dochodem 1,500 rs. rocznie, z braku znajomości pragnąłby poznać pannę lat 20—25 w celu matrymonialnym, nie warszawiankę, katoliczkę, średnio wykształconą, znającą muzykę i niebrzydka; posag niewymagalny. Listy adresować poście: Krzyw-Róg gubernji chersońskiej dla F. B. O wysłanym liście zawiadomić w Kurjerze. 27

